

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Δ/ση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158 • ΚΩΔΙΚΟΣ 2532 • www.kaloskopi.gr
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 35ος • ΤΕΥΧΟΣ 155 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

Οδοιπορικό στη Σμίξη

Αποφασισμέ-
νος να μαζέψω κι
εγώ λίγη ρίγανη,
όπως τόσοι άλλοι
που ανηφόριζαν
τα απόβραδα από
την Κατράχη προς
τη Ρούγα κρατώ-
ντας παραμάσχα-
λα ένα δεμάτι από
το αρωματικό αυ-
τό φυτό, ένα αυ-
γουσιάτικο πρωι-
νό κατηφορίσαμε
με το φίλο μου

Αποψη του χωριού όπως φαίνεται από την Παναγία.

τον Χρήστο, προς τα αλλοτινά αμπέλια μας. Σκοπός μας να μαζέψουμε κι εμείς προτού χαθεί μια χεριά ρίγανη η οποία μας είναι τόσο απαραίτητη για το σπιτικό μας. Αμ δε... στην περιοχή της Κατράχης δεν υπήρχε ούτε κλωνάρι. Την είχαν μαζέψει οι προηγούμενοι. Κατηφορίζοντας φτάσαμε στο Καραούλι, πανοραμική η θέα από την ομώνυμη ραχούλα. Στο βάθος κελάρυζαν τα νερά του Μέγα Ρέματος. Για αρκετή ώρα απολαμβάναμε καταγοητευμένοι το απεριγράπτο σε κάλλος καταπράσινο τοπίο που απλώνεται απέναντι μας, από την πανέμορφη Μπόκρη μέχρι ως πέρα στη Μέριανη τη Σπηλιά.

Η έκταση αυ-
τή λέγεται «Τρα-
νή», πρόκειται
για απαγορευμέ-
νη ζώνη η οποία
αποτελεί το βα-
σίλειο των αγριό-
χοιρων. Μέσα
στο πυκνό αδια-
πέραστο δάσος
βρίσκουν προ-
στασία τα ευτρα-
φή αυτά ζώα κα-
θώς και διάφορα
άλλα αγρίμια.

Παλιότερα μέσα σ' αυτή την αδιαπέραστη ζούγκλα της Τρανής υπήρχε δρόμος που οδηγούσε στον Αϊ Γιώργη του παλιού Καστελλιού. Τώρα δεν περνάει μέσα από τις πατλιές και τα ρουμάνια ούτε βαρβάτο άλογο. Πρόκειται για δύσβατη περιοχή κατάφυτη από βελανιδιές, πλατάνια, έλατα, καστανιές, κέδρα, σπάρτα καθώς και διάφορα άλλα χαμόκλαδα. Αν τολμήσει κάποιος να διαβεί μέσα από τα συμπλεγμένα αγκαθωτά θαμνοειδή φυτά εκτός από τα αρκουδόβατα θα αντιμετωπίσει και τα διάφορα ερπετά τα οποία σέρνονται στην οργιαστική βλάστηση και στην καταπράσινη χλόη. Κυρίως τεράστιες

δεντρογαλιές οι οποίες σκαρφαλώνουν και στα δέντρα.

Το αγιάζι της ελατόσκεπης βουνοπλαγιάς της Λυρίτσας μας ξαστέρωνε το σκοτισμένο από την αυγουστιάτικη κάψα μυαλό μας. Οι ευχάριστες ευωδιές της φασκομηλιάς, της αγράμπελης, των πολύχρωμων αγριολούλουδων και προπάντων το μοσχοβόλημα της ρίγανης φτάνοντας στα ρουθούνια μας, μας προκαλούσαν ευχάριστα συναισθήματα χαράς, τέρψης και ευφροσύνης. Κατεχόμενοι από ζωηρή αίσθηση απολαμβάναμε με βουλιμία απ' το Καραούλι τις σπάνιες ομορφιές της φύσης. Ένα τοπίο με πλούσια χλωρίδα και πανίδα που τόσο απλόχερα χάρισε ο δημιουργός στην ωραία Καλοσκοπή.

Ακολουθώντας τις παραποτάμιες κατάφυτες από κουμαριές όχθες του Μέγα Ρέματος φτάσαμε στη Σμίξη των δύο σημαντικότερων υδάτινων αρτηριών που σχηματίζουν τον Βοιωτικό Κηφισσό του Κεφαλόβρυσου και του Μέγα Ρέματος. Μια αναπάντεχη εικόνα, δημιούργημα της φύσης, αποτελεί το τρίγωνο των δυο ποταμών.

Το μονότονο τραγούδι του νερού που κατεβαίνει ήρεμα στους δυο ποταμούς σε συνδυασμό με την υπέροχη συναυλία των αναρίθμητων πουλιών δημιουργούσαν μια θαυμάσια απολαυστική μουσική πανδαισία. Την ευχάριστη όσο και εκπληκτική ατμόσφαιρα την έκανε πιο έντονη η διπεραστική φωνή της κίσσας. Κατά ζεύγη τα συμπαθή αυτά πτηνά φτερούγιζαν κρίζοντας από την μία συκιά στην άλλη ψάχνοντας για σύκα.

Καθισμένοι στο πεζούλι ενός παλιάμπελου απολαμβάνουμε εκστατικοί ως το ηλιοβασίλεμα, τις έξοχες εικόνες του πανέμορφου τοπίου οι οποίες θα παραμείνουν εσαεί ανεξίτηλα χαραγμένες μέσα μας.

Με τον φίλο μου συζητούσαμε για τον πόλεμο που έφερε τα πάνω κάτω. Την εγκατάλειψη των γόνιμων παραποτάμιων χωραφιών. Τις άφθονες σοδειές τους, τα καρποφόρα δέντρα που είχαν αφρόντιστα ξεραθεί. Τα παρατημένα αμπέλια μας στη Σμίξη και στα Καλύβια που φτιάχναν τα πιο γλυκά κρασιά, ακόμα και τις συκιές μας με τα θαυμάσια σύκα τα οποία όταν ωρίμαζαν έσταζαν μέλι.

Τα χλιοποτισμένα με τον ιδρώτα των γονιών μας άγια εκείνα χρώματα τα εγκαταλείψαμε στις θυελλώδεις καταστάσεις που πέρασε ο τόπος μας αναζητώντας την τύχη μας στις πόλεις προσκυνώντας μια καλύτερη ζωή. Ωστόσο η γενέτειρά μας δεν ξεχνιέται. Αντλούμε δύναμη κουράγιο και αισιοδοξία. Εφόδια τα οποία στηρίζουν την ύπαρξη μας.

Απαντοχή γλυκιά ο χώρος που αντικρίσαμε για πρώτη φορά τον ήλιο.

Εντυπωσιασμένοι από τις ομορφιές του τόπου μας επιστρέψαμε νύχτα με τις πυγολαμπίδες και το ιδιόρρυθμο τραγούδι των γρύλων στο σπίτι μας.

Θεοφάνης Λευκαδίτης

Νέα παιδιά στα κέφια τους...

Τσάμικος πηδηχτός χορός με τα χέρια ψηλά και τα βλέμματα στραμμένα στο ρυθμό. Έτσι γιορτάζαμε στο πανηγύρι της Αγίας Τριάδας τις προηγούμενες δεκαετίες..

Σειρά πρώτη ο Δημήτρης Τσιαμπάς κρατάει την Έφη Καραντάσιου, πίσω την συντροφιά σέρνει ο Ευθύμιος Χαραλ. Ματθαίου.

Τα Γεγονότα του Τριμήνου

ΠΑΣΧΑ 2010

Παρά το ότι το φετεινό Πάσχα ήταν πολύ νωρίς, ο καιρός μας φέρθηκε καλά. Το χωριό μας και πάλι γέμισε κόσμο, ντόπιους και επισκέπτες.

Το τελετουργικό της Μεγάλης Εβδομάδας τηρήθηκε από τον παπα Κώστα και η εκκλησία μας κάθε μέρα ήταν γεμάτη. Λίγες ρούγες τήρησαν το έθιμο του ψησίματος των αρνιών. Πιστεύουμε ότι την παράδοση αυτή δεν θα την αφήσουμε να χαθεί διότι είναι από τα σπουδαιότερα και ομορφότερα έθιμα της περιοχής μας.

Τα αρνιά ψήνονται στο λάκκο, ενώ οι νοικοκυρές προσφέρουν κεράσματα καμωμένα από τα χεράκια τους.

Το ψήσιμο τελείωσε. Τα αρνιά φεύγουν για το μεσημεριανό πασχαλινό τραπέζι.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Η γιορτή του Αη Γιώργη δεν συνέπεσε με το Πάσχα και οι πιο πολλοί συμπατριώτες μας είχαν φύγει από το χωριό. Για μας όμως τους Κουκουβιστιανούς, ο Αη Γιώργης είναι ο πολιούχος μας γι' αυτό στην δοξολογία για τη γιορτή του η Κοινωνία εκπροσωπήθηκε από τον πρόεδρο κ. Δ. Τσιαμπά και ο Σύλλογος από την πρόεδρο κα Βούλα Γρηγοροπούλου και την αντιπρόεδρο κ. Ανθή Καραγιάννη.

ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ

Την εορτή των αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης από το 1961 που χτίστηκε προς τιμή τους η εκκλησία, εορτάζουμε στο Κεφαλόβρυσο. Στον πανέμορφο αυτό τόπο βρεθήκαμε ύστερα από ένα μικρό άνοιγμα που μας έκανε ο βροχερός καιρός στις 21 Μαΐου, όπου ακούσαμε από τον ιερέα μας το «Κωνσταντίνον σήμερον συν τη μητρί του Ελένη». Ανάψαμε ένα κεράκι προσκυνήσαμε τις πρόσφατα αγιογραφημένες εικόνες κι ευχηθήκαμε και του χρόνου.

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

Ο καιρός ήταν συννεφιασμένος τις πρωινές ώρες, ανήμερα της γιορτής του αγίου Πνεύματος. Βροχές έφερε μόνο τις απογευματινές ώρες. Πάντως δεν ήταν λίγοι οι προσκυνητές που κατέκλυσαν το οροπέδιο της αγίας Τριάδας. Παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία συμμετείχαν στην ειδική αρτοκλασία που οργανώνει ο Σύνδεσμός μας και σύμφωνα με το πρόγραμμα που είχε καταρτίσει ο Δήμος μας, ο πρόεδρος του Τ.Σ. και ο Σύνδεσμός μας πορεύτηκαμε για την **εκδήλωση μνήμης** στο χώρο του μνημείου για τους πεσόντες από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής τον Ιανουάριο του 1944.

Μετά το προσκλητήριο των νεκρών απηύθυνε τον ακόλουθο χαιρετισμό ο πρόεδρος του Τ.Σ. Δημήτρης Τσιαμπάς.

Αιδεσιμώτατε, κ. Νομάρχα, κ. Δήμαρχε, κ.κ. σύμβουλοι, κυρίες και κύριοι.

«Τιμούμε σήμερα τη μνήμη των 32 παλικαριών που πριν από 66 χρόνια έδωσαν τη ζωή τους στον ιερό τούτο τόπο, για τα υπέρτατα αγαθά, την Ελευθερία, την αξιοπρέπεια και τη δικαιοσύνη.

Η κοινότητά μας, οι σύλλογοί μας, από πολλά χρόνια πριν, και τώρα τελευταία ο Δήμος μας, την αγία αυτή ημέρα του εορτασμού της Αγίας Τριάδας, εκτιμώντας την πανεθνική σημασία της θυσίας αυτών των παλικαριών, τελούν μνημόσυνο και προσεύχονται ο Θεός να τους κατατάξει σε σκηνές δικαίων, γιατί προσέφεραν τη ζωή τους χάριν της ελευθερίας.

Εμείς με τη σειρά μας τους υποσχόμαστε, ότι θα παλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις, για να διαφυλάξουμε αυτό το υπέρτατο αγαθό που μας κληρονόμησαν, την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, από κάθε μορφής σκλαβιά.»

Η Βούλα Γρηγοροπούλου με σύντομη ομιλία αναφέρθηκε στο ιστορικό της θυσίας των 32 αγωνιστών.

Ακολούθησε κατάθεση στεφανιών, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και η εκδήλωση έληξε με τον Εθνικό Ύμνο.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και η δημοσιογράφος του ΣΚΑΙ Σοφία Παπαϊωάννου, ο ιστορικός Ιάσων Χανδρινός και η κα Μαστοράκου, ανιψιά ενός από τους φονευθέντες, το όνομα του οποίου είναι χαραγμένο στην επιτύμβια πλάκα ως ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Προφανώς (ελλείψει στοιχείων) από τον τόπο της καταγωγής του, το νησί Κάσος.

Από την έρευνά τους εξακρίβωσαν ότι πρόκειται για τον θείο της κας Μαστοράκου και λέγεται Μιχαήλ Κουτλάκης. Και οι τρεις προαναφερθέντες έδειξαν ενδιαφέρον τόσο για την εκδήλωση όσο και για το ιστορικό γεγονός και δήλωσαν ότι είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν για την καλύτερη οργάνωση αλλά και την προβολή του ιστορικού αυτού γεγονότος.

ΝΙΚΟΥ Ι. ΔΑΝΙΗΛ

Ο “ΤΡΥΠΟΦΡΑΧΤΗΣ”

ζωντανεύει ξανά την παλιά Κουκουβίστα

ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1942-1951

ΑΘΗΝΑ 2010

ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Όπως μας ενημέρωσε ο συνεργάτης μας Νίκος Ι. Δανιήλ, σε λίγες μέρες κυκλοφορεί το βιβλίο του με τίτλο «**Ο ΤΡΥΠΟΦΡΑΧΤΗΣ ζωντανεύει ξανά την παλιά Κουκουβίστα**», που ήδη βρίσκεται στο τυπογραφείο.

Πρόκειται για ένα πολυσέλιδο βιβλίο ποικίλου περιεχομένου, γραμμένο με πολλή αγάπη για το χωριό μας στη γνήσια ρουμελιώτικη γλώσσα, με αυτοτελή λαογραφικά αφηγήματα και ιστορικά γεγονότα της δύσκολης περιόδου 1942 - 1951, που, ενωμένα, συνθέτουν ένα ανεπανάληπτο χρονικό.

Ο Νίκος υποσχέθηκε να διαθέσει 300 αντίτυπα του βιβλίου του στο Σύνδεσμό μας.

Υποδεχόμαστε με χαρά το νέο συγγραφέα, που το βιβλίο του θα αποτελέσει μια ζωντανή εικόνα του παρελθόντος της Κουκουβίστας. Τον ευχαριστούμε για την προσφορά του και του ευχόμαστε κάθε επιτυχία!

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

21.8.1944

του ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Από το βιβλίο του Δημ. Χονδρού (Καπετάν Βοριά): **«Με λίγα λόγια η ζωή μου στ' αντάρτικο και στα χρόνια του κατατρογμού»**

Γραπτή μαρτυρία για τα γεγονότα από τη συμπλοκή των ανταρτών με το Γερμανικό τμήμα που πυρπόλησε στις 21.8.1944 το χωριό, βρήκαμε στο παραπάνω βιβλίο που ο συγγραφέας του ήταν πρωταγωνιστής και στις σελίδες 39-40 γράφει:

«...Ύστερα από λίγες ημέρες ανέβηκαν Γερμανοί στην Κουκουβίστα και άρχισαν να καίνε τις θημωνιές. Τους επιτεθήκαμε αμέσως και κατά μέτωπον. Είχαμε όμως 5 νεκρούς και μερικούς τραυματίες, μεταξύ των νεκρών ήταν κι ένας Μητσοιού από την Κόμνηνα, πατέρα δυο ή τριών παιδιών, τους θάψαμε όλους Ν.Δ. της Κουκουβίστας σε κάποιο διακριτό, ξεχωριστό έλατο μαζί με έναν Γερμανό που βρέθηκε εκεί κοντά νεκρός. Τους νεκρούς μαζί με το Γερμανό τους έθαψα εγώ με μια ομάδα ανταρτών χωρίς ψάλτη και παπά αφού είπα μερικά λόγια σαν επικήδειο.

Οι Γερμανοί ύστερα από μικρή αντίσταση που προέβηλαν, τσακίστηκαν να φύγουν και να εγκαταλείψουν το έργο της πυρκαγιάς. Την υποχώρησή τους υποστήριζαν με αντιαεροπορικά πυροβόλα συγκέντρωσαν τους νεκρούς

τους και τους τραυματίες κι έφυγαν. Εμείς δεν μπορούσαμε να τους κυνηγήσουμε πλέον, διότι ο οπλισμός μας ήταν ελαφρύς».

Τη θυσία των αγωνιστών ο Σύνδεσμός μας δεν την άφησε να λησμονηθεί. Ανήγειρε επιτύμβια πλάκα στην είσοδο του χωριού στην οποία αναγράφονται τα ονόματά τους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΧΟΝΔΡΟΣ (ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΟΡΙΑΣ)

Λίγα λόγια από το βιογραφικό του σημείωμα όπως τα καταγράφει ο ίδιος στο βιβλίο του.

Ο Δημ. Χονδρός γεννήθηκε το 1911 στο Μόδι Λοκρίδος. Τελείωσε το Δημοτικό καθώς και το τριτάξιο Σχολαρχείο στη Βελίτσα (Άνω Τιθορέα) με υποτροφία πήγε στο Μαράσλειο Διδασκαλείο από όπου πήρε το πτυχίο του δασκάλου. Υπηρέτησε ως δημοδιδάσκαλος στη Βόρειο Ελλάδα καθώς και στο χωριό του. Υπηρέτησε ως ανθυπολοχαγός στο Αλβανικό μέτωπο και στην κατοχή Δ/ντής Τάγματος του ΕΛΑΣ.

Το τάγμα του έδωσε πολλές και νικηφόρες μάχες σε συγκρούσεις με γερμανικά και ιταλικά στρατεύματα κατά την περίοδο της κατοχής με τελευταία τη «μάχη της Κουκουβίστας» στις 21 Αυγούστου 1944, που είχε σαν αποτέλεσμα το χαμό 6 ανταρτών στη θέση Σταυρός.

Η εξακρίβωση των ονομάτων αυτών των θυσιασθέντων αγωνιστών μετά από 55 χρόνια θα ήταν αδύνατη αν δεν είχαμε τη συνδρομή του Δημήτρη Χονδρού που εκείνο τον καιρό ήταν διοικητής του τάγματος που έδωσε τη μάχη.

Ο αξέχαστος φίλος μας, και γεμάτος καλοσύνη, παραβρέθηκε στα αποκαλυπτήρια της επιτύμβιας πλάκας και ευχαρίστησε το Δ. Συμβούλιο του Συνδέσμου μας για την πρωτοβουλία που είχε να τιμήσει τη μνήμη και να περάσει το όνομά τους στην Ιστορία του Έθνους.

Φίλιππος Τριανταφύλλου

Η παροικία μας στη Θεσσαλονίκη.

Για ένα καλύτερο αύριο. Ένα σημαντικό κομμάτι της τοπικής μας ιστορίας είναι η μετανάστευση κατά τη δεκαετία του 1930 μερικών χωριανών μας που θέλησαν να βρουν ένα καλύτερο μέλλον για τους ίδιους και τις οικογένειές τους, ακολουθώντας το ρεύμα προς Θεσσαλονίκη. Κυρίως ήταν αυτοί που κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών πολέμων την είχαν γνωρίσει υπηρετώντας την πολύχρονη στρατιωτική τους θητεία και τους είχε συγκινήσει η μαγεία της όμορφης και φιλόξενης πόλης. Αυτοί δεν είχαν την τόλμη να φύγουν για Αμερική ή Αυστραλία.

Οι πρώτοι που αναζήτησαν εργασία στην Θεσσαλονίκη ήταν ο Γιώργος Δανιήλ (Παράσχος), ο Γιώργος Μαλιβίτσης (Τσαρτσάλης), ο Λεωνίδας Κουφός, ο Νίκος Μαλιβίτσης (Σούπας), ο Νίκος Ρούλιας (Κανιανίτης). Μαζί τους πήγαν ως βοηθοί συνεργάτες νέα παιδιά όπως ο Χρήστος Ηλία Τομαράς, ο Ευθύμιος Μαλιβίτσης (Τζιμούσης), ο Γιώργος Κουφός, ο Γιώργος της Πάναινας, ο Γιώργος Μώρης (Ξεστρούπας), ο Γιώργος Αποστολόπουλος κ.ά.

Στην Θεσσαλονίκη δεν επεδίωξαν να εργασθούν ως εργάτες ή σε άλλες δουλειές ρουτίνας αλλά χωρίς να έχουν εμπειρία γύρω από την εμπορία του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (το γάλα το ήξεραν από το άρμεγμα της γίδας για την κάλυψη των αναγκών του σπιτιού και για τον τραχανά) δοκίμασαν την τύχη τους στην εξάσκηση του επαγγέλματος του πλανόδιου πωλητή γάλατος και γιαούρτης.

Αρχικά έστησαν πρόχειρα παραπήγματα, συγκέντρωσαν τα απαραίτητα εργαλεία και φορτωμένοι από το ένα χέρι τη μόστρα, δηλαδή λαμαρινένια προθήκη με διαιρέσεις και ράφια μέσα στα οποία έβαλαν πήλινους κεσέδες με πηγμένο γιαούρτι και από το άλλο το δοχείο με το γάλα και πε-

ριφέρονταν στη γειτονιά διαλαλώντας μεγαλοφώνως τηνπραμάτια τους. Γιαουρτζής, γιαουρτζής, γαλατάς, γαλατάας...

Η δουλειά ήταν κουραστική. Οι πελάτισσες φώναζαν την παραγγελία από τα μπαλκόνια του τρίτου ή τέταρτου ορόφου και τα ασανσέρ ανύπαρκτα. Οι σκάλες φτιαγμένες για ασκήσεις ορειβάσις.

Υπήρχε όμως δουλειά. Οι διατροφικές συνήθειες των κατοίκων της Θεσσαλονίκης γύρω από την κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων ήταν μεγάλη. Την κούραση δεν την υπολόγιζαν. Διαλαλούσαν το εμπόρευσμά τους στο κέντρο της πόλης από το Διοικητήριο μέχρι τον Λευκό Πύργο αλλά και στις φτωχογειτονιές στο Κουλέ Καφέ το Τσινάρι και αλλού και με τη βοήθεια και λίγου νερού το γάλα γινόταν ολόπαχο. Η παρουσία αγρονομίας ήταν συχνή και οι τιμωρίες, όταν συλλαμβάνονταν για αγορανομικές παραβάσεις, δεν έλειπαν. Ένα διάστημα υπηρετούσε στη χωροφυλακή ο χωριανός Παναγ. Χαραλάμπους και όλοι τους έτρεχαν σ' αυτόν για επιεική μεσολάβηση. Ακόμη στη χωροφυλακή Θεσσαλονίκης υπηρετούσαν ο Παναγ. Ανδριτσόπουλος και ο Κωστ. Γ.

Τούμπας. Έβλεπαν λεπτά στην τσέπη τους. Έλα όμως που ο Θεός της Κουκουβίστας έφερνε τη νοσταλγία του χωριού που τους καλούσε το καλοκαίρι να βρεθούν στ' αλώνια και τα γλέντια και να φυτέψουν κανένα παιδί ή να αγοράσουν άνυδρα χωράφια στη Βίγλα και την Κορακοφωλιά.

Η επικοινωνία με το χωριό είχε κάποιο ρίσκο. Γινόταν με τον σιδηρόδρομο και πιο συχνή ήταν η αλληλογραφία. Έτσι δινόταν κάπου κάπου η ευκαιρία να καλούν τις γυναίκες τους στη Θεσσαλονίκη για επίσκεψη.

Γλυκύκατος και γεμάτος καλοσύνη ο μπάρμπα Νίκος Μαλιβίτσης (Σούπας). Τον αγαπούσαν και τον σέβονταν όλοι.

Αξίζει να σημειωθεί ένα περιστατικό.

Ο αξέχαστος Γιώργος Μώρης κάλεσε τον πατέρα του μπάρμπα Παναγιώτη στη Θεσσαλονίκη. Ήταν το πρώτο του ταξίδι. Οι χωριανοί συγκεντρώθηκαν να τον καλοσωρήσουν, να μάθουν νέα από το χωριό και στη συνέχεια αποφάσισαν όλοι μαζί, να το βαρέσουν έξω και να πάνε σινεμά. Από τις σπουδαιότερες διασκεδάσεις της εποχής. Προτίμησαν τον κινηματογράφο Αίγλη που ήταν κοντά στον άγιο Δημήτριο.

Κατά κακή τους τύχη κενές θέσεις υπήρχαν μόνο στην πρώτη σειρά όπου και τους τοποθέτησαν. Αριστερά στον μπάρμπα Παναγιώτη στεκόταν η Ευφροσύνη Ρούλια και δεξιά ο Νίκος Μαλιβίτσας.

Η παρουσίαση της κινηματογραφικής ταινίας στην οθόνη άρχισε με προβολή επικαίρων από αγώνα ταχύτητας αλόγων (ιπποδρομιών). Η κινηματογραφική μηχανή ζουμάρισε στα μεγαλόσωμα άλογα με τις πλούσιες χαίτες που έρχονταν από το βάθος της οθόνης και προχωρούσαν προς τους θεατές. Στο αντίκρουσμά τους ο μπάρμπα Παναγιώτης θεώρησε ότι η πορεία των αλόγων θα συνεχιζόταν επάνω τους, άρχιζε να φωνάζει δυνατά και να ζητάει τη βοήθεια των διπλανών και της Φροσύνης! «—Βάστα Φροσύν'... θα μας πατήσ'νε τα έρμα!!»

Η επιχείρηση διέκοψε την προβολή, άναψαν τα φώτα και έτρεξαν πανικόβλητοι να δουν τί συμβαίνει....

Πόλεμος. Με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου στις 28 Οκτωβρίου 1940, το πρώτο πράγμα που έγινε στη Θεσσαλονίκη ήταν να ετοιμάσουν καταφύγια για να πηγαίνει ο κόσμος για προφύλαξη γιατί άρχιζαν οι βομβαρδισμοί. Οι πρώτοι βομβαρδισμοί έγιναν τον Φεβρουάριο του 1941. Οι σειρήνες ειδοποιούσαν και ο στόχος ήταν να χτυπήσουν τα μνημεία της. Χάλασαν τον τρούλο της Αγίας Σοφίας και μερικά σπίτια.

Η επίδραση του πολεμικού κλίματος ήταν από τις πρώτες ημέρες εμφανής. Με τραγούδια και μπάντες που παιάνιζαν νίκες δημιουργείτο από το κράτος προσπαθούσε να δημιουργήσει μια πρόσκαιρη ατμόσφαιρα ενθουσιασμού. Ήταν μεγάλες οι συγκινήσεις των ημερών.

Αυτό όμως δεν κράτησε πολύ. Στις 6 Απριλίου 1941 κηρύχθηκε ο Γερμανοελληνικός πόλεμος

και στις 9 Απριλίου δηλαδή τρεις ημέρες μετά την κήρυξη οι Γερμανοί έφτασαν στη Θεσσαλονίκη.

Πανικός και ανησυχία είχε καταλάβει τους δικούς μας. Επικοινωνία με τους οικογένειες δεν είχαν. Ψύχραιμος ήταν μόνο ο Γιώργος Μώρης με την γυναίκα του Σοφία.

Με τη συμπαράσταση του Χαραλάμπους ο οποίος μαζί με τον Πανοσιολογίωτατο έπαιζαν ηγετικό ρόλο στη Θεσσαλονίκη, εγκατέλειψαν δοχεία με γάλα, τις τσανάκες με τη γιαούρτη και τις επιχειρήσεις, ανέβηκαν σ' ένα καράβι που ξεμπάρκαρε στο λιμάνι της Στυλίδας. Από εκεί ο δρόμος για τη γενέτειρα ήταν άνετος.

Κατοχή. Παραμονή Πάσχα και στο χωριό είχε αρχίσει η επάνοδος πολλών ακόμη συμπολιτών που είχαν δοκιμαστεί από την πείνα και την ανέχεια. Ήρθαν για καμιά πατάτα, που η παραγωγή της εκείνα τα χρόνια ήταν πολύ πλούσια. Όχι μόνο από την Αθήνα και τη Λαμία αλλά από παντού. Από τη Δράμα, εκτός από τους Λευκαδιταίους (Φαρααίοι) για το φόβο των Βουλγάρων ήλθε και μια πενταμελής οικογένεια που διακρινόταν για την ευγένεια και τον πολιτισμό της. Ροδαναίοι λέγονταν.

Αντίσταση. Στο χωριό όμως τα πράγματα έδειξαν πως ο πόλεμος δεν είχε τελειωμό. Η σκλαβιά σκλαβιά αλλά παράλληλα και ο πόλεμος. Τα μέτωπα μεταφέρονταν στα χωριά, στις πόλεις στα βουνά. Οι εχθροί δεν έπρεπε να μείνουν ανενόχλητοι. Χρειαζόταν όμως αγώνας και οργάνωση και σ' αυτή την οργάνωση δεν μπορούσε να μην προσφέρει το μερτικό της η μικρή Κουκουβίστα. Ό,τι είχε κάνει και ο Παπανδριάς το 1821.

Σε σπίτι του χωριού μας άρχισαν να γίνονται συναντήσεις. Μυήθηκαν ο ιερέας, ο δάσκαλος, οι δικηγόροι κι οι καθηγητές και σύντομα το μυστικό το μετέδωσαν και στα νέα παιδιά που από το καλοκαίρι του 1942 άνδρες και γυναίκες βρέθηκαν οργανωμένοι. Οι προχωρημένοι σε ηλικία και προ παντός αυτοί που ήταν στο Αλβανικό μέτωπο εξοπλίστηκαν και συμμετείχαν σε σαμποτάζ. Οι άνθρωποι της εσωτερικής οργάνωσης (Παν. Ζούγρος, Νικ. Κόλλιας (Καραμήτρος), Νικ. Μαλιβίτσας, ο φρούραρχος Γ. Πριόβολος) έρχονταν σε επαφή με τους ανθρώπους του βουνού και με τη συμπαράσταση όλων των κατοίκων εκτελού-

σαν πληροφορίες, φύλαγαν σκοπιές, έκαναν αγ-
γαρίες και ζούσανε με την ελπίδα ότι θα ανέτει-
λε ένας καλύτερος κόσμος.

Επάνοδος στη Θεσσαλονίκη. Τον Οκτώβριο
του 1944 οι Γερμανοί μας απάλλαξαν από την
παρουσία τους, αφού ξεκλήρισαν δεκάδες χωριά
σκορπώντας το θάνατο. Οι επινίκιοι ύμνοι ακού-
γονταν παντού. Μαζί όμως με την ελευθερία
στην χώρα μας ήλθε και η «διχόνια η δολερή». Στο
χωριό άρχισαν να εμφανίζονται αναρχικές
ομάδες και να βλέπουν με άγριο μάτι τους νέους
που είχαν αγωνιστεί στην Εθνική Αντίσταση. Από
την άλλη πάλι πλευρά παλιοί συναγωνιστές πα-
ρουσιάστηκαν να προπαγανδίζουν για δημιουρ-
γία οργάνωσης δεύτερου γύρου.

Πολλά νέα παιδιά αναγκάστηκαν να εγκατα-
λείψουν το χωριό, τον Αύγουστο του 1945, προ-
κειμένου να προλάβουν δυσάρεστες καταστά-
σεις.

Μερικά από αυτά τα παιδιά κατέληξαν στη
Θεσσαλονίκη, όπως οι **Κωνσταντίνος Ευαγ. Τού-
μπας, Ιωάννης Μπουκουβάλας, Αθαν. Δημ. Μα-
λιβίτσης (Καρατσιώλης), Θεόδωρος και Νίκος
Μώρης, Γεώργιος Πριόβολος (Κουγιούφας), Γε-
ώργιος Π. Τομαράς**, αργότερα και ο αδελφός του
Ταξιάρχης και ο **Γιάννης Ευαγ. Τούμπας**), ύστε-
ρα από τλαιπωρίες πήραν τους δρόμους για το
μεροκάματο. Χαμάληδες στο λιμάνι, μικροπωλη-

Ο ιδρυτής της ΜΕΒΓΑΛ
Κωνσταντίνος Χατζάκος (1925-2008)

τές, πουλώντας στους δρόμους τσιγάρα και
τσακμακόπετρες.

Μετά από λίγους μήνες πήγε στη Θεσσαλονί-
κη ο μπάρμπα Νίκος Μαλιβίτσης (Σούπας) γιατί
κατάλαβε ότι στο χωριό το παρωνύμι 'Μανιαδά-
κης' που είχε αποκτήσει για τις υπηρεσίες που
προσέφερε κατά τη διάρκεια της κατοχής στην
εθνική αντίσταση θα τον καταδίωκε.

Μίσθωσε το παλιό του μαγαζί με νομίσματα
μάλιστα γαλλικά (μικρότερης αξίας από τη λίρα),
ένα ναπολεόνι το μήνα. Αναζήτησε παραγωγούς
να τον προμηθεύουν γάλα και βρήκε ξανά αρκε-
τούς παλιούς πελάτες όσοι είχαν επιζήσει από
τη συμφορές, την πείνα και στα γερμανικά κρε-
ματόρια.

Ο γλυκύτατος αυτός άνθρωπος μάζεψε κοντά
του μερικά από τα παραπάνω παιδιά και όπως
ομολογούν (βλ. Κουκουβίστα, τεύχος 8, σελ. 94,
Σεπτέμβριος, Οκτώβριος 1978) "μας φέρθηκε σα
μάννα κι η υπέροχη αυτή μορφή άρχισε να μας
μαθαίνει τα πρώτα επαγγελματικά βήματα".

Σύμφωνα με τις οδηγίες εφοδιάστηκαν όλοι
τους από ένα δοχείο, μοίρασαν σε τομείς τη
Θεσσαλονίκη και ρίχτηκαν στη δουλειά. Έμαθαν
όλους τους δρόμους και τους αριθμούς τους και
με ένα μπλοκάκι στην τσέπη έψαχναν για πελά-
τες. Η διανομή γινόταν πρωινές ώρες, με το βαρ-
δάρη να σου κόβει την ανάσα. Κάθε νοικοκυρά
άφηνε έξω από την πόρτα το κατσαρόλι και ο γα-
λατάς με ένα μεταλλικό μέτρο υγρών άδειαζε
από 100 ή 200 δράμια γάλα στο καθένα. Κάθε
Δευτέρα μέσα στο κατσαρολάκι υπήρχε το αντί-
τιμο της αξίας του. Κίνδυνος κλοπής, παρά τη
φτώχεια, ήταν αδιανόητος, ενώ ο αγώνας για το
στέριωμα της δουλειάς συνεχιζόταν, ήρθε απ' το
χωριό η πληροφορία ότι εκποπίζονται όλοι οι κά-
τοικοι για εθνικούς λόγους. Τότε όλα τα μέλη
των οικογενειών τους, γονείς, παιδιά, συγκε-
ντρώθηκαν στην Θεσσαλονίκη. Νοικιάστηκαν
φτηνά σπίτια και ψευτοβουλευτήκαν, με συνθή-
κες πολύ δύσκολες. Η ζωή ήταν σκληρή. Χρεια-
ζόταν όλη τους η δύναμη μόνο και μόνο για να
επιβιώσουν.

Οι νεοφερμένοι στην πόλη βοηθούσαν κι αυ-
τοί στη συγκέντρωση του γάλατος, στο βρασμό

του, στην παραγωγή γιαούρτης και στη συνέχεια στην πώλησή του.

Με την πάροδο βέβαια του χρόνου κάλυπταν σιγά σιγά τις πρώτες ανάγκες για επιβίωση και χάρη στη συντηρητική ζωή που έκαναν άρχισαν να κάνουν πρόγραμμα για δημιουργία καταστημάτων ώστε να ακακουφιστούν από το χαμαλίκι που τραβούσαν φορτωμένοι τη μόστρα και το δοχείο από γειτονιά σε γειτονιά.

Μεγάλη συμπαράσταση βρήκαν από συνάδελφό τους που και αυτός είχε ξεκινήσει την εμπορική του σταδιοδρομία με τις ίδιες περίπου συνθήκες. Και αυτός ήταν ο Κωστ. Χατζάκος, φίλος στενός του Νικ. Μαλιβίτση, δραστήριος και αποφασιστικός. Με το ιδιαίτερα εμπορικό δαιμόνιο που τον διέκρινε, έξυπνος και ιδιαίτερο χιούμορ, αγόρασε ένα φορτηγό και μάζευε το γάλα από τα χωριά της Μακεδονίας και πρωί πρωί το μοίραζε στα γαλατάδικα της Θεσσαλονίκης. Ο δραστήριος αυτός μικρασιάτης έμπορος δημιούργησε την α.ε. Μεβγάλ που και σήμερα εξακολουθεί να συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων γαλακτοβιομηχανιών της χώρας μας.

Η εμφάνιση στην αγορά των τυποποιημένων γαλακτοκομικών προϊόντων της ΜΕΒΓΑΛ (και άλλων εταιρειών) έφερε επανάσταση στο επάγγελμα του πλανόδιου γαλατά μπορώ να πω τον εξαφάνισε, διότι το γάλα σε μπουκάλι, το γιαούρτι σε πλαστικό κεσεδάκι τον απάλλαξε να γυρνά φορτωμένος τις μόστρες και τα δοχεία.

Ήταν μια από τις μεγαλύτερες μεταβολές στον τομέα της εμπορίας των γαλακτοκομικών και εδώ φάνηκε η όλη φιλική διάθεση προς τους χωριανούς του ιδρυτή της ΜΕΒΓΑΛ Κώστα Χατζάκου. Τους διευκόλυνε με πιστώσεις, τεχνικό εξοπλισμό κ.λπ. και δημιούργησαν όμορφα εμπορικά καταστήματα. (Μας το χρωστάει βέβαια, γιατί από τις συντροφικές μας παντρεύτηκε την όμορφη και γλυκιά Καίτη). Σήμερα ο Κώστας δεν υπάρχει και η Καίτη συνδράμει πάντα

το Σύλλογό μας και την ευχαριστούμε θερμά για την πολύτιμη συνεισφορά της).

Το βιοτικό επίπεδο των χωριανών μας άρχισε να ανεβαίνει. Απέκτησαν ιδιόκτητα καταστήματα με περιποιημένες, όμορφες βιτρίνες όπως **“η Ρούμελη”**, του Κώστα Τούμπα, **“ο Γιώργος”** του Γιώργου Μώρη, **“ο Έλατος”** του Γιάννη Μπουκουβάλα, **“το Λαμιακόν”**, του Θανάση Καρατσιώλη, **“ο Παρνασσός”**, Γιώργου Τομαρά, **“η Δορκάς”**, του Ταξιάρχη Τομαρά, που σήμερα το εκμεταλλεύονται ο Μάκης και ο Γιώργος Γκαβαλίνης. Στις μέρες μας διασώζεται μόνο **“η Δορκάς”**.

Σήμερα κάναμε μια ιστορική ανασκόπηση των συνθηκών που αντιμετώπισαν τα τελευταία εξήντα χρόνια οι χωριανοί μας στην Θεσσαλονίκη. Από την πρώτη γενιά κουκουβιστιανών βρίσκονται εν ζωή και ευχόμαστε να είναι καλά για πολλά χρόνια ακόμη, η Ελένη Φίκα, η Κωσταντία Τομαρά, η Ελένη Καλαντζή και ο Ταξιάρχης Τομαράς. Ακολουθούν οι μεταγενέστεροι απόγονοι του Γιώργου Μώρη, του Παναγιώτη Ανδριστόπουλου, Θύμιου Παπαγεωργίου, Νίκου Φίκα, των αδερφών Τομαρά και Γιάννη Τούμπα, Δημήτρη και Ευθυμίου Σκουρτιά, καθώς και πολλών άλλων που τα ονόματά τους μας διαφεύγουν. Όλοι διατηρούν επαφή με τους συγγενείς τους στο χωριό μας και συνδράμουν το έργο του Συνδέσμου.

Αριστερά η Καίτη Χατζάκου το 1955 στην Κουκουβίστα με την φίλη της Ελένη Καλαντζή, που είναι και αναποκρίτρια του συνδέσμου μας και την Πόπη Χρ. Μαλιβίτση (Σουπογιάννη).

ΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΜΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας τρέπονται προς τις γεωργικές καλλιέργειες. Ξεχερσώνουν παλιούς κήπους και φροντίζουν για όμορφα παρτέρια στις αυλές των σπιτιών τους. Οι ανοιξιάτικοι μήνες Απρίλιος και Μάιος ήταν πλούσιοι σε βροχές. Μεσολάβησαν όμως και πολλές νύχτες με χαμηλές θερμοκρασίες, με συνέπεια να προκληθούν ζημιές στα ανθισμένα δένδρα. Μεγάλη καταστροφή έπαθαν οι καρποί των καρυδιών που ήταν πάνω στο σχηματισμό τους.

Το μεγάλο ενδιαφέρον των χωριανών μας για πληροφορίες γύρω από την περιποίηση των φυτών και τη δημιουργία ενός καλού κήπου, διαπιστώθηκε με την αυθόρμητη προσέλευσή τους που έγινε το απόγευμα της Κυριακής 23 Μαΐου στο Πολιτιστικό Κέντρο Καλοσκοπής, όπου ο **Γιώργος Κωστής** (γιος της Σοφίας Ζαχαροβαγγέλη) προσφέρθηκε να μας μιήσει στην τέχνη της κηπουρικής με χρήσιμες συμβουλές για την φροντίδα των φυτών, αλλά και να μας δώσει οδηγίες για την προστασία τους για την καταπολέμηση των βλαβερών εντόμων και ασθενειών. Ακόμα μας έδειξε πώς τα φυτά τροφοδοτούν με υλικά τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε βιολογικό λίπασμα. **Ο Γιώργος έδειξε διαβασμένος και ήξερε καλά**

το μάθημά του. Τον ευχαριστούμε.

Έτσι λοιπόν και φέτος εκτός από τους κλασικούς καλλιεργητές, τον Καμπάνη τους Χαμηλαίους, το Λίτσο, τη Γιούλα με τον παραδεισένιο κήπο, τον Τσαρτσάλη, τους Αυγεριναίους, την Πηνελόπη Κυριαζή, τη Μαρία Πριοβόλου, είδαμε κι άλλους ωραίους κήπους όπως του Γιάννη Φέξη, του Κυριάκου, της Ανθής Καραγιάννη, της Παρασκευής Τσίγα. Παρών μάλιστα και ο 86άχρονος Δημήτρης Κυρίτσης.

Ξεχωριστή περίπτωση αποτελεί ο Βασίλης Σάλαϊ που μίσθωσε χωράφια από αυτά που βρίσκονται σε αγρανάπαυση στη Βρυτσούλα και την Κατράχη. Τα όργωσε τα περιέφραξε και τα έκανε ξανά καλλιεργήσιμα για παραγωγή προϊόντων που ευδοκιμούν στον τόπο μας. Είναι αξιοθαύματος ο Βασίλης γι' αυτή του την προσπάθεια. Σε συγχαίρουμε Βασίλη που συνεχίζεις με πολύ κόπο και έξοδα. Σου ευχόμαστε να έχεις πλούσια παραγωγή και να συνεχίσεις έτσι ώστε να ξαναφέρεις τα φημισμένα φασόλια και πατάτες της Κουκουβίστας στην πρώτη θέση που κατείχαν τα προηγούμενα χρόνια. Πιστεύουμε ότι θα τα καταφέρεις γιατί είσαι ανήσυχος και δημιουργικός.

ΟΙ ΣΥΝΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

από τη ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

Τα παλιά χρόνια στο χωριό μας, όπως σε όλα τα χωριά της Πατρίδας μας, η γυναικεία μορφή πρωταγωνιστούσε και ξεχώριζε μέσα στην οικογένεια αλλά και στην καθημερινή ζωή.

Στο όργωμα, στη σπορά, στο θέρισμα, στον τρύγο, στον κήπο του σπιτιού, στα ζωντανά, στο κυρίως νοικοκυριό ήταν οι αποκλειστικές ζωντανές παρουσίες.

Το σπίτι και η φροντίδα των παιδιών βάραινε αυτές αποκλειστικά μαζί με τη φροντίδα της χειροτεχνίας. Νέες και ηλικιωμένες ασχολούνταν με το μαγείρεμα, το ζύμωμα, το πλύσιμο και βέβαια με όλα τα σχετικά με το μαλλί και την υφαντική.

Η γυναικεία δραστηριότητα σε όλο της το μεγαλείο. Η κοινωνία τους τις ήθελε με υποχρεώσεις και ευθύνες. Το «έξω της βόλτας» δεν το ήξεραν.

Οι άντρες μόνο πήγαιναν στα καφενεία της αγοράς, όταν γύριζαν από το χωράφι κι αυτές έπρεπε να νοικοκυρέψουν το σπίτι, να μαγειρέψουν, να «κουμανταρίσουν» παιδιά και ζωντανά. Χρόνος προδιαγεγραμμένος, περιορισμένος και αυτές κουρντισμένες στα γρανάζια του δεν είχαν την πολυτέλεια της πλήξης, της μονοτονίας και της μοναξιάς.

Όμως μέσα σ' αυτή τη δίνη της καθημερινής αγροτικής ζωής, οι γυναίκες αυτές έβρισκαν κάποιες στιγμές να ζωντανέψουν τη μορφή, το κορμί και την ψυχή τους.

Οι άντρες κατευθύνονταν για τα μαγαζιά το φθινόπωρο και ιδιαίτερα το χειμώνα που μίκραινε η μέρα, και οι γυναίκες για τις δικές τους συνάξεις, τις δικές τους στιγμές.

Τα «μαζώματά» τους, ήταν ο κόσμος τους όλος που ζωντάνευε και απλωνόταν πέρα από το χωριό, ήταν οι επιθυμίες τους φτιαγμένες τραγούδια και παραμύθια, ήταν το μοναδικό καταφύγιό τους.

Στη συνοικία της «Σωτήρων» οι γυναίκες μαζευτότανε και νυχτερεύανε στις Παναγιούς της

Σίμαινας (Ματζίνας) το σπίτι. Η μάνα της η Μαρία είχε βαρύνει πια και οι μετακινήσεις της ήταν δύσκολες. Δεν άφηνε τη «γωνιά» της πλάι στο τζάκι και αποζητούσε τη βολή της αλλά και την παρέα. Έτσι η Άννα Κυρίτση, η Δήμητρα Πάντου (Σκούρα), η Μαρία Σίμου (Αγγελίνα), η Ελένη Μεμένιου, η Παρασκευή Χαραλάμπους(Χαιϊλέρη), η Αγγέλω Τούμπα, η Αγγελική (Κούλα) Παπαδάκη, η Δήμητρα Χαμηλού, η Γιαννίτσα Τούμπα και η μικρή κόρη της Αγγέλως, Γιούλα, μια παρέα χαρούμενη από γυναίκες, που τους έδεναν δεσμοί συγγενικοί και γειτονικοί, μόλις «κουμανταρίζανε και παχνιάζανε» τα ζωντανά, μέχρι να γυρίσουν οι άντρες, πήγαιναν να πιουν τον καφέ τους στου «Νικολούλα το χάνι», όπως αποκαλούσαν το σπίτι της Παναγιούς.

Γυναίκα δυνατή, η Παναγιού, ψηλή και μαυροφορεμένη, με τη μαντήλα πάντα στο άσπρο της κεφάλι, κουβαλούσε στους ώμους της το φορτίο των ευθυνών της οικογένειάς της, μετά το χαμό του άντρα της στον πόλεμο του 1940.

Η ζωή δεν τη γονάτιζε είχε και την παρουσία της μάνας της και άντεχε. Καλοσυνάτη και χαμογελαστή – αντίθεση στη μαύρη της παρουσία- ζωντανή και μερακλού, ανακάλυπτε μικροχαρές να ξεφύγει. Είχε μια δική της ξεχωριστή τελετουργία να φτιάχνει καφέ και τη ζούσε κάθε στιγμή. Τον καβούρντιζε με το καβουρντιστήρι πάνω στη φωτιά με τα κάρβουνα, άνοιγε κάθε τόσο το παραθυράκι από το καβουρντιστήρι να μην καεί, τον έβαζε στο μύλο, τον άλεθε και ο καφές περίμενε τις γυναίκες. Βέβαια ο καφές που έπιναν ήταν μίγμα από σιτάρι, κριθάρι, ρεβίθια και λίγη ποσότητα κόκκων πραγματικού καφέ για τη μυρωδιά.

Η Παναγιού με ιδιαίτερο τελετουργικό μετρούσε το νερό στο μπρίκι, μετρούσε τον καφέ και έβαζε απλόχερα την ανάλογη ποσότητα, έριχνε και ζαχαρίτσα, παραμέριζε τα κάρβουνα, σκούπιζε την «ποδιά» του τζακιού με το ξύλινο περίγραμμα, και τον έψηνε στη χόβολη σιγά-σιγά. Και

όπως άναβε παραδίπλα η φωτιά, έπεφτε και κανένα καρβουνάκι από τις σπίθες και νοστήμεινε το περιεχόμενο.

Η Παναγιού, σκούπιζε με ένα πανί τα φλυτζανάκια από το τραπέζι και μοίραζε προσεκτικά και από λίγο στα μικρά άσπρα φλυτζανάκια να γεμίσουν λίγο πάνω από τη μέση.

Η μοιρασιά δε γινόταν τυχαία. Η κάθε μια είχε τη σειρά της, ανάλογα με τη θέση της.

Πίνανε οι γυναίκες τον καφέ, τον ρουφούσανε με βουλμιά, άλλη με μεγάλες ρουφηξιές και άλλη σιγά-σιγά να μη σωθεί γρήγορα και ευχαριστιόντουσαν με το άρωμα και τη δυνατή γεύση. Το δωμάτιο στο κατώι πλημμύριζε από τη μυρωδιά του καφέ, τα χάχανα και τα τραγούδια εκείνων των γυναικών που ένιωθαν ελεύθερες.

Ύστερα η Παναγιού, με μελετημένες κινήσεις, έβαζε πλάκες στο γραμμόφωνο που είχε από την Αμερική και άρχιζε το γλέντι. Ερχότανε στο κέφι, τραγουδούσαν οι μεγάλες και σπάνια σηκωνότανε να χορέψουν. Οι πιο νέες δεν υπολόγιζαν την κούραση της μέρας και ο κόσμος τους μεγάλωνε, ομόρφαινε, νικούσε ο έρωτας, χαμογελούσε η ζωή.

Το ήξεραν πως ήταν τυχερές που είχαν αυτό το προνόμιο, γιατί τα γραμμόφωνα σπανίζανε τότε στο χωριό. Το ήξεραν και καταλάβαιναν την αξία του γι' αυτό το χρησιμοποιούσαν με...μέτρο. Να μη χαλάσει η βελόνα, γιατί μετά ποιος θα έβρισκε να την αγοράσει και με τι λεφτά. Οι φωνές τους κελαριστές και μακρόσυρτες ξεπερνούσαν τη συνοικία της «Σωτήρως» μαζί με τη μυρωδιά του καφέ και πλανιόνταν στον αέρα.

«Το κέντημα είναι γλέντημα
κι η ρόκα το συργιάνι
κι ο έρημος ο αργαλειός
είναι σκλαβιά μεγάλη.»

Σε κείνο το δωμάτιο με το τζάκι και το εμπριμέ μακρύ τζακόπανο, τη λάμπα και τη φλόγα της φωτιάς περνούσαν οι γυναίκες αυτές το χρόνο τους και ξεπερνούσαν τον εαυτό τους στη δημιουργία. Καθισμένες κατάχαμα πάνω στα στρωσίδια ή στα καρεκλάκια η κάθε μια είχε το εργόχειρό της. Έγνεθαν, έπλεκαν, κεντούσαν πάνω στις λινάτσες και τις μεταμορφώνανε σε ζωγραφικούς πίνακες. Κεντούσαν μαντανιές ράβοντας το σχέδιο πάνω

σε ριζόχαρτο, δημιουργούσαν στο μυαλό τους εικόνες ζωντανές, παραστατικές, αληθινές και μυθικές.

Άνοιγαν και έξαιναν τα μαλλιά από τις προβατίνες, έγνεθαν με τη ρόκα τους, έπλεκαν κάλτσες, κεντούσαν τα υφαντά.

Σκυμμένες πάνω στα έργα τους ευχόντουσαν να έρθει γρήγορα η καλότυχη μοίρα και να παντρευτούν ή να παντρέψουν τα παιδιά τους.

Ιστορίες και διηγήσεις πραγματικές και φανταστικές για νεράιδες και ξωτικά που υποτάσσονταν όταν έχαναν το κεφαλομάντηλό τους, για μεγάλες αγάπες πλανιόνταν στο χώρο, για στοιχειά που ακούγονταν στα μονοπάτια, αναμνήσεις αγνές και άδολες.

Κυρίαρχο θέμα όμως ήταν οι Λιαράκηδες. Πολλά λέγανε οι κάτοικοι..... Λέγανε πως ήταν ζώα που έβγαζαν κραυγές και καλούσαν τους τσοπάνηδες που ζούσαν ξέμακροι. Και μόλις αυτοί έβγαιναν να τους αποκριθούν, την επομένη το πρωί τα πρόβατά τους είχαν ψοφήσει. Έλεγαν τότε τη φράση «απόψε βρόντησε τα πρόβατα ο Λιαράκης».

Λέγανε οι γυναίκες ιστορίες που άκουγαν, η κάθε μια με το δικό της τρόπο, λέγανε πως ο Λιαράκης ήταν ζώο που έμοιαζε με μεγάλο λαγό, μαρκαλούσε τα πρόβατα των τσοπάνηδων και αυτά ψοφούσαν. Άλλες πως από το στόμα τους έβγαινε φλόγα που έκαιγε τα πρόβατα, πως ήταν λύγκας-είδος αγριόγατου μεταξύ σκύλου και γάτας- που γύριζε στην περιοχή και έκανε πολλές ζημιές.

Πως εμφανιζότανε ιδιαίτερα στους τσοπάνηδες μπροστά τους ενώ πηγαίνανε με τα μουλάρια τους σε δουλειές και τους ανάγκαζε να γυρίσουν πίσω, γιατί ο Λιαράκης έσκιαζε με τον ίσκιο του τα ζω-

ντανά. Λέγανε πως ήταν το κακό ζωτικό που άμα του απαντούσες στα καλέσματα του έμενες ξερός και έχανεσ τη φωνή σου. Μετά ήθελες να σε διαβάσει ο παπάς για να την ξαναβρείς. Φαντασιώσεις και δοξασίες που φούντωναν στο απλοϊκό μυαλό τους, γίνονταν δράκοι αρπακτικοί και σκίαζαν τη ζωή τους.

Η γιαγιά Μαρία έλεγε πως στα «Μνήματα», εκεί στα μεγάλα έλατα, σύχναζε ο Λιαράκης.

Οι φωνές του ακούγονταν σα μουσικό όργανο όταν φυσούσε δυνατός αέρας.

Ο συγχωριανός μας Θύμιος Μπουκουβάλας μέσα από την αφήγηση της γιαγιάς του Ξούλας μας κατέγραψε το πάθημα του παππού του. Σε μια τέτοια μάζωξη γυναικών ο Θύμιος άκουσε τη γιαγιά του να λέει πως ο παππούς του Γιάννης Κόλλιας ξεκίνησε, κάποτε, νύχτα να πάει στη στρούγγα να κοιτάξει τα πράματα. Και εκεί στην «Κακοτράχη» που «αστραποτσουκανάει και χαλάει ο κόσμος» άκουσε μια φωνή μέσα στο σκοτάδι που τον καλούσε. Φοβήθηκε και δεν αποκρίθηκε γιατί σκέφτηκε γρήγορα πως εκείνη την ώρα δεν μπορούσε να είναι κανένας χωριανός εκεί. Κατάλαβε πως δεν ήταν άλλος παρά ο Λιαράκης με μορφή Λιάρας γίδας με ανθρώπινη φωνή, ο Λιαράκης, που έπαιρνε τη φωνή των βοσκών όταν του απαντούσαν και έφευγε προς τα κει που άστραφτε και βροντούσε. Η γιαγιά Ξούλα καμάρωνε πως τη γλύτωσε ο παππούς ο Κόλλιας που δεν έβγαλε άχνα.

Διηγήσεις μιας εποχής όπου έλειπε η λογική, που τις έλεγαν και στριμώχνονταν όλες μαζί μακριά απ' το παράθυρο μοιράζοντας τη ζεστασιά της παρουσίας τους.

Την απλοϊκότητα και την αγαθή σκέψη εκμεταλλευόντουσαν ζωοκλέφτες, ντυνόταν με άσπρες και μαύρες προβιές και εμφανιζόντανε ως Λιαράκηδες. Ότι φέγγιζε άσπρο είχε και μαύρο και έβγαине μπροστά γινότανε Λιαράκης.

Με το μύθο του Λιαράκη κυριαρχούσαν σε πολλά σημεία του χωριού, σκορπούσαν το φόβο και οριοθετούσαν την περιοχή τους.

Το φθινόπωρο, που τα αμπέλια ήταν γεμάτα σταφύλια στα «Κούτσουρα» και στον Παλιοσταυρό» έμπαιναν στον πειρασμό μερικοί τσοπάνηδες

κατέβαιναν τη νύχτα, γέμιζαν τα ταγάρια τους με τα ευωδιαστά σταφύλια και ανέβαιναν στα βουνά. Την άλλη μέρα οι νοικοκυραίοι έλεγαν πως ήρθε ο Λιαράκης και πήρε τα σταφύλια.

Από τους Λιαράκηδες έμεινε να λένε στη λαϊκή θυμοσοφία η λιάρα η γίδα, το λιαράκι το φασόλι και η φράση «πάει σαν τον Λιαράκη και κλέβει τα μελίτσια».

Μύθοι και εικόνες, που ξεστράτιζαν από τη λογική και περπατούσαν σε μονοπάτια αναζητήσεων της Παράδοσης.

Μιλούσαν οι γυναίκες, λέγανε αυτές τις ιστορίες, ρίχνανε ξύλα να τριζοβολούν στο τζάκι της Παναγιούς, ρίχνανε γκριζάρια να φωτίζεται ο χώρος, να ζεσταίνονται και να δουλεύουν.

Τρώγανε και τσιμπούσανε από τα «καλούδια» που κουβαλούσανε όλες τους, πραγματάκια απλά, απλές νοστιμιές, δείγματα προκοπής και αξιοσύνης τους:

Μουσταλευριά, τηγανίτες, μήλα, καρύδια, διαλεχτά σταφύλια, κυδώνια, κολοκύθι μέσα σε πετιμέζι, γλυκά που κρατούσαν και φίλευαν όλο το χρόνο.

Όταν σκοτείνιαζε πια για τα καλά και ήταν η ώρα να γυρίσουν στα σπίτια τους, οι περισσότερες γυναίκες ξεχνούσαν το φανάρι τους ή το λυχνάρι τους που τους συντρόφευε στην επιστροφή. Η Παναγιού τους έδινε από ένα δαυλί αναμμένο να πάνε στα σπίτια τους και να μη φοβηθούν ό,τι τύχει στο δρόμο τους. Όλες μαζί σε μια γειτονιά, με κοινά «πάθη» και πορεία, συνόδευαν τις πιο μακρινές, που κάθονταν πέρα, μιλούσαν για τη βραδιά τους, έβγαζαν τα συμπεράσματά τους, άλλες τραγουδούσαν κουνώντας συχνά το δαυλό να μη σβήσει και έφταναν στον προορισμό τους.

Την άλλη μέρα, σαν καλές γειτόνισσες επέστρεφαν τα γκριζάρια στην Παναγιού να τα έχει

για το σπίτι της. Οι συγκεντρώσεις τους αυτές τους έδιναν τη δυνατότητα να ξεφύγουν από τις έγνοιες τους, να δένονται μεταξύ τους, να συντρέχει η μια την άλλη στην ανάγκη και να αντιμετωπίζουν τη δύσκολη καθημερινότητα χωρίς απαιτήσεις, χωρίς «θέλω», στωικά και σιωπηλά. Αυτές οι γυναίκες μεγάλωναν έτσι και τα κορίτσια τους

μεταδίδοντας μέρος της εμπειρίας τους και αφήνοντάς τα να ανιχνεύσουν μόνα τους την πραγματικότητα, την ίδια τη ζωή. Αυτές οι γυναίκες επώνυμες και ανώνυμες, σήκωσαν τα βάρη της πολυμελούς οικογένειας με ξεχωριστή δύναμη ψυχής, κράτησαν τη ζωή της καθημερινότητας στα χέρια τους με αγάπη, φρόντισαν για την ίδια τη ζωή.....

Σ' αυτές τις γυναίκες, τις ηρωίδες, που τα «έδωσαν όλα» για την οικογένεια, που δεν κάρτησαν τίποτα για κείνες,- και ιδιαίτερα για την Άννα Κυρίτση την πεθερά μου- έγραψα αυτές τις σκέψεις, μνημόσυνο για την ψυχή τους, μνημόσυνο μνήμης και τιμής των έργων και των πράξεων τους στο χωριό.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Από τον Καστελλιότη δικηγόρο κ. **Δημήτρη Χαλατσά**, λάβαμε την ακόλουθη επιστολή και τον ευχαριστούμε για την συμπαράστασή του.

Αγαπητή Κουκουβίστα,

Πάντα από τις στήλες σου παρακολουθώ τις εκλεκτές σου συνεργασίες που δημοσιεύθεις με τόσο ζήλο - με ιερότητα θάλεγε κανείς-, κρατώντας πάντα άσβυστη και τόσο ψηλά την τοπική μας λαϊκή φλόγα και την παράδοση.

Οι κεφαλάδες στο χωριό,
- χρόνοι ξεπερασμένοι
χρόνοι αλησμονισμένοι,
αγιοργιώτες μου, χλωμίσιοι
μπράτιμοι λυκορραχίσιοι-,
ερχόντανε μαζί δυο - δυο,
ράβαν το τσούκνο το γοητό,
τον αλατζά τ' αδίμητο
πανάκι ανεκτίμητο
στον αργαλειό υφασμένο,
μ' αγώνα φροντισμένο.

Μάστορας, μαστορόπουλο
(έναν λιγνό παιδόπουλο)
η μηχανή στον ώμο
-πάρτην και κόψε δρόμο-,
στα τράστα τα εργαλεία
ψαλίδια, σίδερο, πήχες,
(την τέχνη τους κατείχες)
καμπούρης και μεζούρα,
πούειντα τα μεγαλεία

στην ωρινή σκοτούρα
που δε δουλεύει ο αργαλειός
-και σα μπορείς κάμε κι αλλιώς-,
όλα έτοιμα πουλιώνται,
όλα έτοιμα φοριώνται,
πρόχειρα και πετιώνται.

Ράβαν απέθαντα σκουτιά,
με βελονιές, τσουπρισιές,
γελέκια, σκούφιες και κοντά
και κάπες και σιγκούνια,
μ'σοφόρια και τσιπούνια,
ράβαν και μπουκαμίσιες.

Τραβούσαν τα ψαλίδια,
χωρίς την πρόβα στο γαζί,
-Μάστορα πως θα γένει
να πάρεις μέτρα δεν μπορεί,
είν' το παιδί στα γίδα
θα τούρχεται, θα μπαίνει;
-Μη νοιάζεσαι, κυρά καλή,

Στο τελευταίο σου τεύχος Ιανουαρίου - Μαρτίου 2010, διάβασα το έξοχο λαογραφικό χρονικό της κας Βασιλείας Κυρίτση «**Οι Κεφαλάδες της Κουκουβίστας**» και μου ήρθαν στο νου οι στίχοι του Α. Καστελλιότη που είχαν δημοσιευθεί στα «Καστελλιώτικα Νέα» παλιότερα.

Σου τους αποστέλλω σαν συμπλήρωμα του έξοχου αυτού άρθρου της κας Κυρίτση.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΛΑΤΣΑΣ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

το είδα πέρσ' στο μαγαζί.
Αν έπεφτε στενό - κοντό
είχαν το λόγο τον κοφτό:
«φορώντας το θα πέσει».
Αν έπεφτε απλωτό-φαρδύ
έπαιρναν άλλη στάση:
«Μη νοιάζεσαι κυρά καλή,
με δυο πλυσιές θα μάσει».

Κι όταν ερχόταν το φαΐ
-καημένο μαστορόπουλο
λιγνό, στεγνό παιδόπουλο-
' πο δυο ' προ τρεις χαπιές μετά,
ο μάστορας με πάσο
του έλεγε ορθά κοφτά:
-Μάστο ή θα στο μάσω;
Φιλότιμο δειλίαζε πάλι
στην τέχνη πάντα μπιστικό,
άφηνε το κουτάλι
και εκοιμόταν νηστικό.

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ ΧΘΕΣ, ΣΗΜΕΡΑ, ΑΥΡΙΟ

«Κατακαημένη Κουκουβίστα πώς σε κατάντησαν!». Αυτά τα λόγια μου έχουν μείνει στη μνήμη μου. Ήταν του μπάρμπα Κώστα Τούμπα (Μαυράκη), όταν την τρίτη ημέρα του Πάσχα, το 1944, από την Κατράχη αντίκριζε το χωριό να καίγεται από τους Γερμανούς.

Σήμερα μετά από 66 χρόνια από την αποφράδα εκείνη ημέρα, όποιος επισκεφθεί το χωριό τους χειμερινούς μήνες θα πει περίπου τα ίδια λόγια.

Οι πιο πολλοί καλοκαιρινοί επισκέπτες φεύγοντας στα τέλη Αυγούστου από το χωριό, μένουν με την εικόνα από τη ζωή και τη δράση ενός χωριού που σφύζει από κοσμοπολίτικη κίνηση, διασκέδαση και την πληθώρα των ανθρώπων που το κατακλύζουν, ειδικά τον Αύγουστο μήνα. Από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάρτιο τα πράγματα δεν είναι όπως τα άφησαν. Όποιος αποφασίσει να κάνει μια χειμωνιάτικη επίσκεψη στο χωριό είναι βέβαιο πως μια μελαγχολία θα τον κυριεύσει, βλέποντας την ερημιά και την εγκατάλειψη που κυριαρχεί σε κάθε του βήμα. Περιδιαβαίνοντας τους δρόμους και τα σοκάκια της κάθε γειτονιάς βλέπεις τα σπίτια κλειδαμπαρωμένα. Ίχνος ζωής πουθενά, έρημοι δρόμοι και γενικά αφιλόξενο περιβάλλον. Ακόμη και αυτά τα ζωντανά, οι σκύλοι και οι γάτες έχουν χαθεί και δεν ακούγεται πουθενά γάβγισμα ή νιαούρισμα. Σε πολλές γειτονιές δεν βλέπεις πουθενά να καπνίζει τζάκι. Ο καπνός είναι πάντοτε μαρτυρία ζωής στο εσωτερικό του σπιτιού. Μια απόλυτη ησυχία επικρατεί και το μόνο που ακούς είναι τα βήματά σου και κάπου κάπου το σφύριγμα του παγωμένου αέρα που με ορμή κατεβαίνει από τις χιονισμένες βουνοκορφές της Γκιώνας, ανεμοδέρνοντας τα γυμνά από φύλλα δέντρα. Το σκηνικό γίνεται περισσότερο «μελαγχολικό» όταν πέσει το σκοτάδι της νύχτας. Η ανθρώπινη απουσία έδωσε θάρρος στα αγρίμια του βουνού. Αγριογούρουνα, αλεπούδες, ασβοί κυκλοφορούν άφοβα μέσα στο χωριό ψάχνοντας για τροφή στις αυλές και τους κήπους. Οι κουκουβάγιες άφοβα

βρήκαν στέγη και άνεση στα χαγιάτια των σπιτιών και με το κράξιμό τους σκορπούν το φόβο ταραζώντας την απόλυτη ησυχία της νύχτας. Γεγονός είναι ότι όλη αυτή η απέραντη ερημιά είναι συνάμα και αμφιλεγόμενη. Τα αγκωνάρια μόνα τους δεν σε κρατούν στο χωριό, έλεγαν οι παλιότεροι. Και είχαν δίκιο. Τώρα το διαπιστώνουμε κι εμείς. Η ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα είναι εκείνο που σε κρατά και σε δένει με έναν τόπο και μάλιστα, όταν ο τόπος αυτός είναι η γενέτειρά σου.

Για μας τους παλιότερους, που ζήσαμε και ανδρωθήκαμε σ' αυτόν τον χώρο, η μνήμη μας τρέχει σε περασμένες αξέχαστες εποχές, όπου το χωριό έσφυζε από ζωή, από ανθρώπους και ζώα. Το δημοτικό σχολείο με 180 μαθητές και τρεις δασκάλους. Τότε που όλες οι εποχές του έτους δεν διαφέρανε στις χαρές και στις λύπες των κατοίκων. Οι γάμοι και οι βαπτίσεις, οι γιορτές και τα πανηγύρια, ακόμη και οι θάνατοι, δεν είχαν εποχή. Η ερημιά ήταν μακριά απ' το χωριό, στις βουνοκορφές της Γκιώνας.

Σήμερα, η χειμωνιάτικη ερημιά και εγκατάλειψη μπήκε μέσα στα σπίτια του χωριού, στις γειτονιές, στις ρούγες. Στα επόμενα χρόνια, όταν θα έχουν φύγει και οι λιγοστοί τελευταίοι εναπομείναντες ηλικιωμένοι κάτοικοι, η απελπισία της

ερημιάς θα είναι οριστική και αμετάκλητη.

Οι νεώτερες γενιές του καινούργιου αιώνα που ανατέλλει στην Κουκουβίστα, θα την έχουν μόνο για καλοκαιρινό θέρετρο των περιοδικών διακοπών τους και από κάποια γραπτά και κυρίως από την ιστορική παράδοση

θα μαθαίνουν ότι πριν από 500 περίπου χρόνια οι πρόγονοί τους ίδρυσαν το χωριό Κουκουβίστα που στην ακμή του, το 1940 είχε φθάσει στους 1.100 κατοίκους.

Σε μας, σήμερα, το χρέος που μας απομένει για την Κουκουβίστα είναι, έστω και από

μακριά, με εμπροσθοφύλακα τον Σύνδεσμό μας, να μην την ξεχνάμε και να ενδιαφερόμαστε για τα κοινά της προβλήματα που ειδικότερα παρουσιάζονται μετά την ένωση των κοινοτήτων με το νόμο του Καποδίστρια και τώρα Καλλικράτης.

Φίλιππος Τριανταφύλλου

9ο Φεστιβάλ “Ήχοι του δάσους”

Ποιος είπε ότι για να απολαύσεις την ομορφιά της φύσης πρέπει να κάνεις ησυχία? Το κατασκηνωτικό φεστιβάλ “Ήχοι του Δάσους” έρχεται για μία ακόμη χρονιά να μας ξεσηκώσει με υπέροχες μουσικές, σημαντικούς καλλιτέχνες και πολλές παράλληλες δραστηριότητες!

Και φέτος, επί τρεις ολόκληρες ημέρες, από τις 23 έως τις 25 Ιουλίου, το οροπέδιο της Αγίας Τριάδας Καλοσκοπής στη Φωκίδα θα γεμίσει με νέους από όλη την Ελλάδα που έρχονται να διασκεδάσουν αυθεντικά και να απολαύσουν ένα τοπίο μοναδικής φυσικής ομορφιάς.

Ήδη από πέρυσι το Φεστιβάλ έδειξε σε όλους μας ένα ακόμα πιο φρέσκο πρόσωπο και κατάφερε να προσελκύσει χιλιάδες επισκέπτες, ενώ όλα δείχνουν ότι φέτος η επιτυχία θα είναι ακόμα μεγαλύτερη, καθώς μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα από το χώρο της μουσικής θα

δώσουν το “παρών”, όπως: Γιάννης Ζουγανέλης, Λάκης Παπαδόπουλος, Locomondo, Ραλλία Χρηστίδου κ.α

Όταν τα μικρόφωνα σβήνουν, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να πάρουν μέρος σε περιβαλλοντικές δράσεις, να παρακολουθήσουν βιντεοπροβολές, θεατρικές παραστάσεις, μαθήματα κεραμικής, και πολλά ακόμα που θα προσφέρει το Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Άμφισσας, αλλά και να απολαύσουν τη φύση μέσα από δραστηριότητες όπως paintball, αναρρίχηση, τοξοβολία, ποδηλασία βουνού, flying fox, τραμπολίνο κ.ά. Επιπλέον, τα ειδικά προγράμματα για παιδιά φέρνουν το φεστιβάλ, κοντά σε όλες τις ηλικίες.

23 – 25 Ιουλίου. Οι “Ήχοι του Δάσους” μας περιμένουν. Όχι μόνο για να τους ακούσουμε, αλλά για να τους ζήσουμε.

Η πώληση εισιτηρίων θα ξε-

κινήσει την 1η Ιουνίου 2010. Οι προετοιμασίες ξεκίνησαν! Μείνετε συντονισμένοι! Τα σημεία προπώλησης και οι τιμές εισιτηρίων θα ανακοινωθούν σύντομα!

Παρασκευή, 23 Ιουλίου

- LOCOMONDO
- ΖΑΚ ΣΤΕΦΑΝΟΥ & ΜΠΑΝΤΑ ΚΟΑΛΑ

Σάββατο, 24 Ιουλίου

- ΖΟΥΓΑΝΕΛΗΣ- ΛΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ
- ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ - ΠΑΝΟΣ ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ
- ANNA MARIA ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ (DJ SET)

Κυριακή, 25 Ιουλίου

- ΥΠΟΓΕΙΑ ΡΕΥΜΑΤΑ
- MATISSE
- KILIMANJARO

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

663	Πριόβολου Νίκος και Σοφία	50
679	Σεραφειμοπούλου Αθανασία στη μνήμη των συγγενών της	20
680	Μακρής Παναγιώτης Νικ (Καστέλλια)	20
681	Πριόβολος Κώστας του Γεωργ. στη μνήμη των γονέων του Γεωργίου και Εθυμίας	20
682	Πριόβολος Παναγιώτης στη μνήμη των γονέων του Γεωργίου και Ευθυμίας	50
685	Φερμάνογλου Γιώργος	20
686	Κωστής Γιώργος και Κωστή Σοφία	50
687	Βλάχος Νικόλαος Φ. (Παρόριον) στη μνήμη του αδελφού του Παναγιώτη Φ. Βλάχου	50
688	Σεραφειμοπούλου Αθανασία στη μνήμη Νικολάου Ράπτη	20
689	Λιάκου Σοφία στη μνήμη Λιάκου Κωνσταντίνου και τω Γιώργου και Σοφίας Τομαρά	100
690	Οικ. Φώτη Παναγ. Βλάχου στη μνήμη το πατέρα τους Παναγιώτη Βλάχου	100
691	Αντωνίου Αθανάσιος & Ευσταθία στη μνήμη το αδελφού τους Παναγιώτη Φ. Βλάχου	10
692	Αντωνίου Αθανάσιος & Ευσταθία στη μνήμη του εξαδέλφου τους Νικολάου Ράπτη	10
693	Καϊμενάκης Χρήστος, δικηγόρος, Αθήνα	50
694	Ράπτη Ελένη (Καλοσκοπη) στη μνήμη του συζύγου της Αθανασίου Ράπτη	20
695	Σίμος Αλέκος	20
696	Πριόβολος Αριστείδης του Λουκά	15
697	Τσόχλα Αικατερίνη στη μνήμη Νικολάου Λουκόπουλου	30
698	Κυρίτσης Δημήτριος Παναγ. (Βόλος)	20
699	Μαλεβίτση Μαριάννα	20
700	Τσιριμώνας Κώστας	30
701	Τσόχλα Τασία	10
703	Οικ. Αφροδίτης Ν. Μώρη στη μνήμη αδελφού & θείου Γεωργίου Παναγ. Μώρη	50
704	Οικ. Γιώτας Ν. Μώρη - Σερέτη στη μνήμη του θείου τους Γεωργίου Παν. Μώρη	50
705	Καλαϊτζίδου - Τομαρά Γαρυφαλιά (Θεσ/νίκη) στη μνήμη Γεωργίου Παν. Μώρη	20
706	Βλάχου Ιωάννα (ΗΠΑ)	\$100
	Υπέρ της Εκκλησίας Καλοσκοπής Άγιος Γεώργιος	
	Mihret Tesfaniam Beraki Στη μνήμη των Αλεξάνδρου και Μαρίας Ματθαίου	50

Ευχαριστούμε θερμά.

Συγκέντρωση Σκουπιδιών

Τα απορριμματοφόρα του Δήμου συγκεντρώνουν τα σκουπίδια από τους κάδους κάθε Τρίτη και Παρασκευή. Τα μεγάλα και ογκώδη αντικείμενα την τελευταία Παρασκευή κάθε μήνα. Παρακαλείται ο Πρόεδρος μας για το εάν υπάρχει επάρκεια κάδων για της αυξημένες ανάγκες του καλοκαιριού.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ 650 τ.μ.
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΜΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΡΟΜΟ.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΛΕΚΟΣ ΣΙΜΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ (210)-5242039
6946-926292

Το παρκάρισμα των αυτοκινήτων

Από τις στήλες της Εφημερίδας μας επανειλημμένα έχει γραφτεί ότι τα σκουπιδιάρικα οχήματα του Δήμου αλλά και φορτηγά ιδιωτών συναντούν μεγάλες δυσκολίες κατά την κυκλοφορία τους στους δρόμους του χωριού. Πολλοί οδηγοί παρκάρουν πρόχειρα στους δρόμους χωρίς να αφήνουν περιθώρια στα απορριμματοφόρα να μετακινούνται άνετα με αποτέλεσμα πολλές φορές να φεύγουν χωρίς να αδειάζουν τους κάδους. Αυτό παρατηρείται στους δρόμους προς Παναγιά και Αγιαννάκη. Η τακτική αυτή δείχνει έλλειψη σεβασμού. Ας δείξουμε τον πολιτισμό μας.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ορθοπαιδικός – Χειρουργός, τ. Διευθυντής Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ.

ΟΣΤΕΟΑΡΘΡΙΤΙΔΑ Ή ΕΚΦΥΛΙΣΤΙΚΗ ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ Ή ΕΚΦΥΛΙΣΤΙΚΗ ΑΡΘΡΟΠΑΘΕΙΑ (ΟΑ)

Είναι η προοδευτική εκφυλιστική επεξεργασία μίας άρθρωσης με βαθμιαία φθορά του χόνδρου που είναι δυνατόν να καταλήξει στην πλήρη αποκάλυψη και καταστροφή του οστού (εικ. 3).

Η φυσική της εξέλιξη είναι πολύ βραδεία και επομένως το αρχικό στάδιο διαρκεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Από τις πιο συχνές βλάβες του μυοσκελετικού συστήματος, μη αναστρέψιμη, με σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις.

Ακτινολογική εμφάνιση οστεοαρθρίτιδας του γόνατος.

Για τη στρατηγική της πρόληψης σημαντικές πληροφορίες

αντλήσαμε από τις δημοσιεύσεις της European Action Towards Better Musculoskeletal Health: A public health strategy to reduce the burden of musculoskeletal conditions. Η πρόληψη αποκτά ιδιαίτερη αξία, διότι όταν η βλάβη εγκατασταθεί προκαλεί ανικανότητα, αναπηρία με αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των ασθενών.

Αρχικά πρέπει να αναγνωρίσουμε και να προσδιορίσουμε επακριβώς τους παράγοντες κινδύνου -risk factors- που επηρεάζουν την συχνότητα και πορεία της βλάβης:

α) Βάρος: συμβάλλει στην ανάπτυξη και ταχύτερη εξέλιξη της ΟΑ. Προσβάλλονται δύο φορές περισσότερο τα υπέρβαρα άτομα και κυρίως στις αρθρώσεις που δέχονται μεγάλα φορτία (ισχίο, γόνατο).

β) Οξείς – επαναλαμβανόμενοι τραυματισμοί: (αθλητικές δραστηριότητες, ποδόσφαιρο κ.λ.π.) με αποτέλεσμα κατάγματα αρθρικών επιφανειών, ρήξεις μηνίσκων ή συνδέσμων κ.λ.π., που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και εξέλιξη της ΟΑ. Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία:

“...ο σοβαρότερος προάγγελος μελλοντικής φθοράς είναι οι συχνοί αρθρικοί τραυματισμοί...”.

Υπάρχουν ενδείξεις για συγκεκριμένες κακώσεις σε ορισμένα επαγγέλματα (π.χ. γεωργοί -farmers- στα ισχία, καταπόνηση γονάτων -squatting, crouching κ.λ.π.).

γ) Μηχανικοί παράγοντες: χαλαρότητα αρθρώσεων, αξονικές παρεκλίσεις κ.λ.π., με αποτέλεσμα ανώμαλη φόρτιση του αρθρικού χόνδρου.

δ) Συγγενείς ανωμαλίες: συγγενές εξάρθημα ή δυσπλασία ισχίου κ.λ.π.

ε) Μυϊκή αδυναμία (π.χ. του τετρακεφάλου κ.α.).

στ) Φλεγμονές.

Λαμβάνοντας υπ' όψη αυτούς τους παράγοντες προληπτικά είναι δυνατόν να εφαρμόσουμε τα πιο κάτω:

α) Συνεχής προσπάθεια για απώλεια βάρους και διατήρησής του.

β) Αποφυγή τραυματισμού των αρθρώσεων (ιδιαίτερα του γόνατος που είναι ευάλωτο, κυρίως στις αθλοπαιδιές κ.λ.π.).

Εάν παρ' όλα αυτά επισυμβούν βλάβες (π.χ. ρήξεις μηνίσκων ή συνδέσμων κ.λ.π.), πρέπει άμεσα να αποκατασταθούν για να μην αποτελέσουν αιτία φθοράς του αρθρικού χόνδρου. Οι επανειλημμένοι τραυματισμοί αποφεύγονται όταν τα άτομα χρησιμοποι-

ούν προσεκτικά τις αρθρώσεις -κυρίως των κάτω άκρων- αποφεύγοντας ιδιαίτερη φόρτιση και καταπόνηση τους.

γ) Μηχανικοί παράγοντες και,

δ) Συγγενείς ανωμαλίες ή δυσπλασία ισχίου: αντιμετωπίζονται έγκαιρα χειρουργικά (π.χ. οστεοτομία επί αξονικών παρεκλίσεων του γόνατος κ.λ.π.).

ε) Μυϊκή αδυναμία: αντιμετωπίζεται με συνεχή, σωστή άσκηση (εικ. 4). Οι τετρακέφαλοι, οι γαστροκνήμιοι, οι κοιλιακοί και ραχιαίοι μύες πρέπει να είναι ισχυροί, διότι διαταραχή της μυϊκής ισοροπίας οδηγεί σε τραυματισμούς με επακόλουθο ΟΑ.

Η άσκηση, η αποφυγή καθιστικής ζωής και γενικά η σωστή κίνηση (jogging κ.λ.π.) εξασφαλίζουν καλή φυσική κατάσταση και ευνοούν την αποφυγή αρθρικών βλαβών.

στ) Φλεγμονές: η ταχεία, σωστή και αποτελεσματική αντιμετώπιση διασφαλίζει την ελάττωση ή αποφυγή χόνδρινων βλαβών.

Ασκήσεις στο νερό για οστεοαρθρίτιδα.

Ερευνες υποστηρίζουν ότι τροφικοί και ορμονικοί παράγοντες δρουν ευεργετικά: ευνοϊκή δράση φαίνεται να έχουν οι βιταμίνες C και D, ενώ ενδείξεις υπάρχουν ότι τα οιστρογόνα δρουν προστατευτικά.

Όσον αφορά την φαρμακευτική παρέμβαση με διάφορα σκευάσματα (glucosamine sulphate,

chondroitine sulphate) ή ενδοαρθρικές θεραπείες, δεν είναι επακριβώς γνωστό το μέγεθος της αποτελεσματικότητάς τους.

Θέλω να τονίσω ότι οι συνεχώς αυξανόμενες ερευνητικές γνώσεις για την μοριακή βιολογία και βιοχημεία του χόνδρου, θα μας προσφέρουν στο μέλλον καινούργιες, περισσότερο αποτελεσματικές θεραπευτικές δυνατότητες.

ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΟΣΦΥΟΣ

Η οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας δέχεται επιβαρύνσεις, άλλοτε άλλου βαθμού, με αποτέλεσμα την οσφυαλγία, η οποία είναι το συχνότερο αίτιο για τον περιορισμό των δραστηριοτήτων σε ηλικίες κάτω των 45 ετών (εικ. 5).

Ανατομία πρόπτωσης του ηχοειδούς πυρήνα.

Για να ανακαλύψουμε τους κανόνες πρόληψης, πρέπει να έχουμε πλήρη γνώση των παραγόντων κινδύνου (risk factors) των παραγόντων δηλαδή που "καταπιέζουν" την οσφύ και προκαλούν την γενική συμπτωματολογία (άλγος, ισχιάδα, αισθητικές διαταραχές κ.λ.π.):

1. Παράγοντες από τον τρόπο ζωής και εργασίας: καθημερινές

συνήθειες που "πληγώνουν" την οσφύ και επιβαρύνουν την σπονδυλική στήλη.

2. Ανεπάρκεια ανατομικών στοιχείων της σπονδυλικής στήλης, κυρίως των κοιλιακών και ραχιαίων μυών. Αν, έστω και μία, ανατομική μονάδα ανεπαρκεί όλη η σπονδυλική στήλη πάσχει. Γι' αυτό είναι αναγκαίο όλα τα ανατομικά στοιχεία της να είναι σε καλή λειτουργική κατάσταση.

3. Εμμηνόπαυση – οστεοπόρωση: η εμφάνισή της έχει σαν αποτέλεσμα κατάγματα ή μικροκατάγματα και έναρξη ενοχλημάτων.

4. Παχυσαρκία: μετατόπιση του κέντρου βάρους του σώματος.

5. Κάπνισμα - αλκοόλ.

Για την καταπολέμηση των παραγόντων αυτών πρέπει να εφαρμόζουμε συστηματικά τα εξής:

1. Σωστή στάση του σώματος στις διάφορες καθημερινές δραστηριότητες.

Η λάθος θέση επιβαρύνει με επιπλέον πιέσεις και φορτία τα ανατομικά στοιχεία της σπονδυλικής στήλης με αποτέλεσμα την έναρξη ενοχλημάτων.

Ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο ζωής και εργασίας: αποφυγή άρσεως μεγάλου βάρους, μακράς ορθοστασίας, κάμψης της σπονδυλικής στήλης (σκύψιμο) κ.λ.π. Η έντονη καταπόνηση της οσφυϊκής μοίρας κατά την άθληση, είναι δυνατόν να προκαλέσει βλάβη στα ανατομικά στοιχεία (κάκωση μυών, συνδέσμων κ.α.) με αποτέλεσμα οσφυαλγία.

2. Άσκηση, υδροθεραπεία, αποφυγή καθιστικής ζωής.

3. Πρόληψη οστεοπόρωσης.

4. Απώλεια βάρους.

5. Αποφυγή καπνίσματος και οινοπνευματωδών.

ΔΥΣΚΑΜΨΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Μία κοινή αλλαγή που συμβαίνει σχεδόν σε όλους με την πάροδο των ετών είναι η επιβράδυνση. Δραστηριότητες και δοκιμασίες που στηρίζονται στην ταχύτητα (ψυχοκινητική ταχύτητα την αποκαλούν οι ψυχολόγοι), αφήνουν σε μειονεκτική θέση τα ηλικιωμένα άτομα συγκριτικά με τους νεότερους.

Κατάσταση μετά τα 65 έτη, δεν τη συνειδητοποιούμε όμως σαν πάθηση με αποτέλεσμα με την πάροδο του χρόνου να προκαλεί σοβαρά συμπτώματα και ενοχλήματα:

Δυσκαμψία αρθρώσεων

Ατροφία μυών και,

Γενικά μειωμένη κινητικότητα και αδυναμία ταχείας αντίδρασης.

Αυτά προκαλούνται από την αποφυγή κίνησης και άσκησης και από την κακή στάση του σώματος, η οποία βέβαια είναι το αποτέλεσμα τρόπου ζωής πολλών ετών. Ενίοτε συνοδεύεται

η σωματική δυσκαμψία και με πνευματική γήρανση, η οποία επιβαρύνει την ανελαστικότητα του μυοσκελετικού συστήματος.

Για την, όσο το δυνατόν, καλύτερη αποκατάσταση απαιτούνται:

Συνεχής άσκηση, φυσικοθεραπεία, αποφυγή καθιστικής ζωής, και γενικά με κάθε μέσον προσπάθεια βελτίωσης της κινητικής δραστηριότητας, ούτως ώστε τα άτομα να είναι ευκίνητα και ελαστικά (εικ. 6). Η αναλγητική αγωγή βελτιώνει ποιοτικά την ζωή των ηλικιωμένων, εμποδίζοντας την ακινητοποίηση και την επακόλουθη οστική ατροφία.

Πρέπει να προστεθεί και φαρμακευτική αγωγή υποβοήθησης της νοητικής λειτουργίας, προληπτικά ή εφ' όσον υπάρχουν συμπτώματα διανοητικών διαταραχών. Παραθέτω την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα αναφορά του Ιπποκράτη στο "Προγνωστικόν":

"Τον ιητράν δοκέει μοι αριστον είναι πρόνοιαν επιτηδεύειν προγιγνώσκων γάρ και προλέγων παρά τοισι νοσέουσι τά τε παρε-

όντα και τά προγεγονότα και τά μέλλοντα εσεσθαι...".

"Πιστεύω πως το καλύτερο είναι ο ιατρός να προβλέπει, διότι ασκώντας πρόληψη και αποκαλύπτοντας στους ασθενείς τη νόσο από την οποία πάσχουν τώρα και τις νόσους από τις οποίες έπασχαν στο παρελθόν και αυτές που πρόκειται να πάθουν...".

Η πρόληψη των παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος διασφαλίζει κινητικότητα, μυοσκελετική υγεία και επομένως ποιότητα ζωής.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

*Αναδημοσιεύουμε απόσπασμα από το τεύχος 7/76 που είχε δημοσιευθεί στην εφημερίδα **Ελεύθερος Λόγος το 1923** του δημοσιογράφου **Μισσηλίδη** που αναφέρεται στις ομορφιές του χωριού μας.*

"Όταν το βραδινό φτάσαμε στην Κουκουβίστα τρίβαμε τα μάτια μας από έκπληξη. Μα, τί είναι εδώ; Πάρτε την Προύσα, πάρτε τη Νικομήδεια, πάρτε τη Σαπάντζα, πάρτε τα Βοδενά, πάρτε ακόμα όσα ταμπλώ παρήγαγε από ένα φυσικό ή φυσιολατρικό ρομάντζο η τέχνη, σμίξε τα όλα μαζί και έχετε μπροστά σας την Κουκουβίστα. Κι εδώ βαρούνε τα τουφέκια, κι εδώ λαλάνε τα βιολιά, κι εδώ σήμερα ο τόπος έχει πανηγύρι με το πέρασμα του Αρχηγού.

*Το κείμενο διέσωσε ο αλησμόνητος συμπατριώτης μας γιατρός **Ηλίας Κατσανιώτης**.*

"Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ"

Τριμηνιαία Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος
Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
"Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ"

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-

Εκδότης: Β. Γρηγοροπούλου, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

www.kaloskopi.gr

Ηλ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ

ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 5227552

e-mail: atelier1@antoniadis-sa.gr

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

— Ο **Γιάννης Δανιήλ**, γιος του αείμνηστου Βασίλη Ι. Δανιήλ, και η **Ελένη Καμπράγκου**, απόχτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα αγόρι.

— Η **Στέλλα Τσιρώνη** του Βασιλείου και ο σύζυγός της **Bernhard Schrettle** στις 04.01.2010 απέκτησαν το δεύτερο αγοράκι τους τον Αντώνη-Βασίλη στην Αυστρία όπου και διαμένουν μόνιμα.

— Η **Γιολάντα Αχλαδά** του Λάμπρου και ο συζυγός της **Ηλίας Κατσούλης** απέκτησαν το δεύτερο παιδάκι τους, μια κόρη, που έδωσε ιδιαίτερη χαρά στο πάππου Λάμπρο και στη γιαγιά Ντίνα Αχλαδά.

— Στις 3.3.2010 ο **Δήμ. Τριανταφύλλου Ποδάρας** και η **Γιώτα Ιωάννου Δανιήλ** απέκτησαν δίδυμα. Αγόρι και κορίτσι.

— Η **Βίκυ Τούμπα** του Κωνσταντίνου και ο σύζυγός της **Σταύρος Στέμπος** απέκτησαν αγοράκι.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα!

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ:

— Ο **Ιωάννης** και η **Κατερίνα Μαλεβίτση** στις 29.05.2010 στον ιερό Ναό Ύψωσης Τιμίου Σταυρού Χολαργού βάπτισαν την κόρη τους δίνοντας της το όνομα Μαρίνα- Γαριφαλάνθη

Να τους ζήσει!

ΓΑΜΟΙ:

— Ο **Βασίλης Μπαλμπανίδης** και η **Αθηνά Δρογαλά** κόρη της Σοφίας Ιωάννη Τούμπα τέλεσαν τους γάμους τους στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Αμπελοκήπων Θεσσαλονίκης στις 20.09.2009. Ακολούθησε δεξίωση στο κοσμικό κέντρο Αμπλανητιμη

— Το Σάββατο 12 Ιουνίου στον ιερό ναό Αγίου Δημητρίου στο Βύρωνα παντρεύτηκαν, ο **Δημήτρης Παντελάκης** του Σωτηρίου και η **Ελένη Μιναρετζόγλου**. Με τα δεσμά του γάμου, τους ένωσαν ο Σταύρος και η Δήμητρα Κολλύρη. Ακολούθησε δεξίωση στην αίθουσα «ΑΣΤΡΑ» στο Βύρωνα, με άπειρο κέφι και χορό όπως ξέρουν να γλεντούν οι νεόνυμφοι, οι κουμπάροι και οι καλεσμένοι τους.

*Οι νεόνυμφοι Δημήτρης και Ελένη Παντελάκη και οι κουμπάροι τους Σταύρος και Δήμητρα Κολλύρη
Ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.*

ΠΕΝΘΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΟΥΡΤΖΑΛΑΣ 1958-2010

Αιφνίδια, κι ενώ η εφημερίδα μας βρισκόταν στο τυπογραφείο για εκτύπωση, μας ήρθε η θλιβερή είδηση του θανάτου του Δημ. Ηλία Μπουρτζάλα, γιός της Άννας Χαμηλού.

Ο Δημήτρης είχε γεννηθεί στη Λαμία όπου παρακολούθησε της εγκύκλιες σπουδές του. Παντρεύτηκε τη Σερραία Ευαγγελία και μαζί απέκτησαν ένα γιό, τον Ηλία.

Ασχολιόταν επαγγελματικά με την εμπορία ιατρικών εργαλείων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΩΤ. ΒΛΑΧΟΣ 1924 - 2010

Απεβίωσε την 1-5-2010 στην Αθήνα, όπου και ενταφιάστηκε ο Παναγιώτης Βλάχος. Ο Παναγιώτης είχε γεννηθεί στην Καλοσκοπή το 1924 και ήταν ο τρίτος γιος της οικογένειας Φώτη και Δημητρούλας Βλάχου. Το σαραντάμημο μνημόσυνο έγινε στις 06.06.2010 στην Αγ. Ειρήνη στο Γαλάτσι.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΔΗΜ. ΜΩΡΗΣ 1935-2010

Απεβίωσε στις 30.04.2010, ύστερα από μακροχρόνια ταλαιπωρία της υγείας του στην Λαμία ο Ευθύμιος Δημητρίου Μώρης, εγγονός του Κατσάνη. Ο αποβιώσας είχε γεννηθεί στη Λαμία όπου και παρακολούθησε τις εγκύκλιες σπουδές του. Σταδιοδρόμησε ως υπάλληλος του Ο.Τ.Ε. Με την σύζυγο του Γεωργία είχαν αποκτήσει τρία παιδιά, τον Δημήτρη, την Λεμονιά και την Ελένη τα οποία σήμερα έχουν δημιουργήσει δικές τους οικογένειες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΜΩΡΗΣ 1915 - 2010

Βαρύ είναι το πένθος της παροικίας μας στη Θεσσαλονίκη, (καθώς και όλων μας). Έχασαν ένα από τα βασικά τους στηρίγματα. Τον στυλοβάτη τους. Έχασαν το Γιώργο Μώρη (Ξεστρούπα). Έναν άνθρωπο του σπιτιού τους, η παρουσία του οποίου ήταν συνυφασμένη με το γέλιο, την καλοσύνη και την αισιοδοξία.

Σε προχωρημένη ηλικία έφυγε ο αξέχαστος Γιώργος. Η μακροζωία είναι χαρακτηριστικό στη γενιά των Ξεστρουπαίων. Η

θεια του η Καλοθανάσινα είχε περάσει τα εκατό και η αδελφή του η Αγγγέλω τα πλησίασε και τώρα ευχόμαστε το ίδιο να συμβεί στην ξαδέλφη του την Τσολαντρίνα.

Ο μεταστάς είχε γεννηθεί στο χωριό το 1915 και πέρασε τα παιδικά του χρόνια στο μαντρί τους στο Λιθόπυργο που διαιτηρούσαν μεγάλο κοπάδι από γίδια και στον Πλάτανο που καλλιεργούσαν μεγάλο κτήμα με καλαμπόκι.

Νέος ακολούθησε το δίδυμο του Τσαρτσάλη - Παράσχου που αναζητούσαν καλύτερη τύχη ως γαλατάδες στη Θεσσαλονίκη. Κοντά τους διδάχτηκε την παραγωγή γιαούρτης και την εμπορία του γάλακτος, και όταν τους διαδέχθηκε στο μαγαζί Φιλίππου 81 τα πρώτα χρήματα που κέρδισε τα έστειλε στους γονείς του για να αγοράσουν το σπίτι που έχουν σήμερα γιατί το προηγούμενο στα Καρφείκα λόγω κατολισθήσεων κινδύνευε να βρεθεί στον Αγιάνη.

Στρατεύθηκε στο Αλβανικό μέτωπο και με τη λήξη του πολέμου παντρεύτηκε τη χωριανή μας Σοφία Ν. Πριοβόλου με την οποία εγκαταστάθηκαν στη Θεσσαλονίκη και όταν οι χωριανοί τους, την παραμονή της κατάληψης της Θεσσαλονίκης από τους Γερμανούς, εγκατέλειψαν την πόλη, αυτοί διατήρησαν την ψυχραιμία τους και με μεγάλες στερήσεις λειτούργησαν μέσα σε νομισματική ανωμαλία την επιχείρηση, η σύζυγός του Σοφία απεβίωσε ύστερα από ανίατη ασθένεια.

Με την απελευθέρωση παντρεύτηκε την Μαρία που οι γο-

νείς της κατάγονταν από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας και με την οποία απέκτησε δυο κόρες, τη Δέσποινα (κάτοικος των ΗΠΑ) και την Καίτη που ποτέ δεν ξεχνούν τον Σύνδεσμό μας.

Την δεκαετία του 50 αγόρασε ιδιόκτητο κατάστημα στο κέντρο της πόλης όπου δημιούργησε μια εξαιρετη επιχείρηση παραγωγής και πώλησης γαλακτοκομικών προϊόντων και είδη ζαχαροπλαστικής που τον καθιέρωσε σπουδαίο επιχειρηματία της Θεσσαλονίκης.

Πέρα από επιχειρηματία ο μεταστάς είχε έναν εξαιρετο χαρακτήρα, μια λεβέντικη κορμωστασιά και χαρακτηριζόταν από φιλοτιμία και καλοσύνη.

Την Κυριακή 20.6.2010 έγινε στη Θεσσαλονίκη επιμνημόσυνη δέηση 40ήμερου για την ανάρπαικτη της ψυχής του. Παραβρέθηκαν παλιοί φίλοι καθώς και η κόρη του από την Αμερική. Αιωνία σου η μνήμη αλησμόνητε Γιώργο.

ΝΙΚΟΣ Π. ΡΑΠΤΗΣ 1923-2010

Ύστερα από μακροχρόνια ασθένεια χάσαμε από κοντά μας τον αγαπητό και συμπαθή σε όλους μας Νίκο Ράπτη. Ο μετα-

στάς ήταν ένα από τα τέσσερα παιδιά του Παναγιώτη Ράπτη (Κουνούπη).

Είχε παρακολουθήσει τα εγκύκλια μαθήματα στο Δημοτικό Σχολείο Καλοσκοπής, όπου είχε διακριθεί ανάμεσα στους πολύ καλούς μαθητές. Ξεχώριζε ιδιαίτερα και για τα καλλιτεχνικά του γράμματα. Ασχολήθηκε με επισιτιστικές εργασίες στους ελληνικούς σιδηροδρόμους.

Υπήρξε φιλομαθής και δημοσίευσε βιβλίο που αφορά στα ιστορικά γεγονότα της χώρας μας και του χωριού μας με τον τίτλο «**Η μεγαλύτερη και ιστορική δεκαετία της πατρίδας μας 28.10.1940 - 28.10.1950**».

Δύο γεγονότα του χωριού μας που του είχαν ιδιαίτερα τραβήξει την προσοχή.

– Η δολοφονία του Βαργιανίτη βοσκού Κοπανέλλου, στην τοποθεσία Στεφάν-Λιβάδι, που τον είχαν χρησιμοποιήσει οι Γερμανοί ως οδηγό στις 18.4.1944, όταν πυρπόλησαν το χωριό μας. Του έστησε μάλιστα και μαρμαρίνη πλάκα στο χώρο της δολοφονίας.

– Ο φόνος του ληστή Γαλιούρα από το γερο Πασσαλή.

Για τα δύο αυτά γεγονότα έχει γράψει αντίστοιχα άρθρα στην Εφημερίδα μας. Έδειχνε μεγάλο ενδιαφέρον για το Σύνδεσμό μας και συνέδραμε πάντοτε τις προσπάθειές του. Μνημόσυνο 40 ημερών έγινε στις 13.6.2010

Στην οικογένειά του, στη σύζυγο και τις δυο κόρες του ευχόμαστε παρηγοριά.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

— Στις 28.2.2010 τελέστηκε μνημόσυνο σαραντάημερου στον Άγιο Αθανάσιο Θεσσαλονίκης για την ανάπαυση της ψυχής της Βασιλικής Κων. Τούμπα (του Ευαγγέλου)

— Σαραντάημερο μνημόσυνο έγινε επίσης και του Γιώργου Χαλκιά, σύζυγο της Ευφροσύνης Μαλιβίτση στον Άγιο Γεώργιο Καλοσκοπής στις 22.5. 2010

— Στις 13.6.2010 στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Καλοσκοπής έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του Νικολάου Μώρη.

— Στις 20.6 έγινε μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του Ευθυμίου Ι. Λάιου στον πολούχο μας Άγιο Γεώργιο Καλοσκοπής, παρουσία πολλών χωριανών και φίλων.

Φωτογραφία από την εποχή που το σχολείο μας λειτουργούσε με ένα τσούρμο παιδιά. Εικονίζονται από αριστερά, σειρά πρώτη η Μαρίτσα Δανιήλ, Μαρία Ματζιού, Μαρία Τούμπα, Γεώργ. Αυγερινού (Μητσιάραινα), Βασιλική Λίτσου, Μάκης Γκαβαλίνης, Ανθούλα Κωστούρου, Σούλα Αυγερινού.

Σειρά Δεύτερη: Βούλα Λίτσου, Κατίνα Μήτσου, Ταξιάρχης Κυριαζής, Κατίνα Βλάχου, Δημ. Χαμηλός, Κων. Χριστίδου, Σοφία Τούμπα του Ιωάννη, Κων. Χαμηλός, Χρύσ. Τούμπα. Αριστερά και δεξιά τους οι δάσκαλοι το ζεύγος Σιωρή. (Η φωτογραφία τραβήχτηκε κατά τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου 1955. Μας την έστειλε η Σοφία Τούμπα του Ιωάννου από τη Θεσσαλονίκη). Την ευχαριστούμε.

Αύγουστος του 1955. Αλώνισμα με πατόζα στην Μπόλικα τη Λάκκα. Ο κόπος, ο μόχθος και η αγωνία τόσων μηνών είναι τώρα στιβαγμένοι σε χρυσές θημωνιές... Όρθιοι: Χρήστος Τούμπας, Λάμπρος Ζ. Αχλαδάς, Γεώργ. Ζ. Αχλαδά, Κρυστάλλω Δ. Τσιρώνη, Παναγιού Αθ. Σίμου (Ματζίνα), Δήμητρα Δημ. Κυρίτση νυν Κων. Μώρη, Αικατ. Κωστούρου. Καθισμένος: Αθανάσιος Τούμπας. Φωτογράφος ο Νικ. Χαμηλός, Ταμπούρια.

ΔΙΑΡΡΗΞΗ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ

Από την επιδρομή σπείρας ληστών που λεηλάτησε σπίτια και εκκλησίες γειτονικών χωριών δεν γλίτωσε και ο πολιούχος μας Άγιος Γεώργιος.

Τη νύχτα της 21/6 βάνδαλοι κατέστρεψαν τις δύο πόρτες της εκκλησίας και στη συνέχεια άνοιξαν τον παγκάρι από το οποίο αφαίρεσαν χρηματικό ποσό που προερχόταν από την πώληση κεριών και προσφορές πιστών.

Η καταστροφική μανία που έδειξαν οι βανδαλιστές στην προσπάθειά τους να φτάσουν στο παγκάρι της εκκλησίας είναι μεγάλη.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 2010

- 11 & 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** Τουρνουά Τάβλι (Δηλώσεις συμμετοχής 09-10/08/ στο πολιτιστικό κέντρο) οργάνωση Σύνδεσμος Αγία Τριάς
- 12 & 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** 10:20 π.μ. Εικαστικό εργαστήρι με την Εύη Θεοφανίδου:
- 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** Στις 10 π.μ. αιμοδοσία στο κοινοτικό ιατρείο. Το βράδυ γλέντι στην Πλατεία, χορεύουμε και διασκεδάζουμε με μουσική κάλυψη από τον Χρήστο Ψωμακέλη. Οργάνωση Σύνδεσμος Αγία Τριάς
- 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** Εσπερινός στην εκκλησία της Παναγιάς. Ακολουθεί γλέντι στον περίβολο του ναού από τον Σύλλογο Λαμίας. Τα μεσάνυχτα πάρτι νεολαίας στο Κεφαλόβρυσο. Οργάνωση Α.Ο.Κ
- 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** Δοξολογία στην Παναγία. Το απόγευμα λαϊκός ανώμαλος δρόμος από τον Α.Ο.Κ
- 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ:** Η ωραία απογευματινή μας βόλτα στο Κεφαλόβρυσο. Ο Σύνδεσμός μας θα σας περιμένει να πιούμε καφεδάκι, αναψυκτικό, και τα καθιερωμένα: λουκούμι, υποβρύχιο και κανένα τσιπουράκι.